

P R O G N O Z A

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
miasta i gminy Wolbrom**

Opracowali:

mgr inż. Łukasz Błądek

mgr inż. Mariusz Marczewski

WROCLAW 2015

Spis treści

I.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II.	ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY	3
III.	ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA	4
III.1	Uwarunkowania wynikające z rzeźby terenu i budowy geologicznej	4
III.2	Uwarunkowania topoklimatyczne.....	6
III.3	Uwarunkowania wynikające z obecności wód podziemnych i powierzchniowych.....	6
III.4	Uwarunkowania glebowe.....	8
III.5	Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych	9
III.6	Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego.....	13
III.7	Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego	16
III.8	Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	16
IV.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU X ZMIANY STUDIUM	17
IV.1	Główne cele Studium	17
IV.2	Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w Studium	18
V.	OCENA WPŁYWU USTALEŃ STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	28
V.1	Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko	28
V.2	Wpływ ustaleń Studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	29
VI.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO	41
VII.	ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	43
VIII.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	55
IX.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	55

X. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	57
XI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM, ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	59
XII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM.....	61
XII.1. Przyjęte założenia.....	61
XII.2. Prognoza skutków wpływu ustaleń Studium na środowisko	62
XII.3 Oddziaływanie ustaleń Studium poza obszarem opracowania.....	68
XII.4 Analiza wprowadzonego zainwestowania pod kątem istniejących potrzeb gminy z uwzględnieniem rezerw terenów inwestycyjnych	68
XIII. STRESZCZENIE.....	70
XIV. ŹRÓDŁA:	75
Wykaz tabel	76

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 1 i z art. 46 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 1235 ze zm.) opracowana została niniejsza prognoza, w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wolbrom, sporządzonego na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Wolbromiu nr XXXIII/214/2013 z dnia 26 lutego 2013 r.

II. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY

Zakres merytoryczny prognozy określony został w art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z ww. ustawą prognoza powinna określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz oddziaływanie zarówno projektu Studium na stan zasobów środowiska, jak i niekorzystne oddziaływanie w przypadku braku realizacji ustaleń Studium. W prognozie wskazuje się także obszary problemowe o najbardziej niekorzystnym oddziaływaniu na stan środowiska, a także określa się problemy związane z obszarami chronionymi wyznaczonymi zarówno przepisami prawa polskiego, jak i międzynarodowego (Natura 2000). Dodatkowo analizuje się stan i wpływ istniejącego i projektowanego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska. Prognoza ponadto przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, kompensację lub ograniczenie niekorzystnego oddziaływania ustaleń Studium i opis metod prowadzących do wyboru określonego rozwiązania.

Sporządzona prognoza odnosi się do proponowanych ustaleń zmiany Studium z uwzględnieniem naturalnej pojemności środowiska i jej poszczególnych elementów, z zachowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także obowiązku ochrony niektórych terenów wynikającego z przepisów prawa.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz projektowanego zagospodarowania przedstawionego w Studium oceniono posługując się następującymi kryteriami:

- zasięg oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne i ponadregionalne),

- charakterystyka wprowadzonych zmian do środowiska (korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- trwałość przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne).

Ponadto do opracowania niniejszej prognozy zostały zastosowane dodatkowe kryteria:

- sposób oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie),
- charakter oddziaływania (wtórne i skumulowane),
- charakterystyka wprowadzonych zmian do środowiska (pozytywne, negatywne),
- trwałość przekształceń (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe),
- długość oddziaływania (stałe i chwilowe).

Do opracowania przedmiotowej prognozy zostały wykorzystane badania oraz opracowania dotyczące głównie gminy, powiatu i województwa, jak i opracowania dotyczące poszczególnych elementów środowiska. W celu oceny oddziaływania na środowisko wprowadzonych zmian Studium na obszar sporządzono Tabelę nr 1 opisującą wpływ poszczególnych zagregowanych grup terenów na poszczególne komponenty środowiska. Grupy te stworzone zostały tak, aby funkcje w nich zawarte charakteryzowały się względnie podobnym oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska.

Zastosowane kryteria pozwoliły dokonać oceny wpływu ustaleń Studium na środowisko, z uwzględnieniem jego poszczególnych elementów.

Załącznik do prognozy w skali 1: 1 000 stanowi integralną część niniejszego opracowania.

III. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA

III.1 Uwarunkowania wynikające z rzeźby terenu i budowy geologicznej

Obszar objęty opracowaniem, czyli gmina Wolbrom znajduje się w północnej części województwa małopolskiego, w powiecie olkuskim, przy granicy z województwem śląskim. Powierzchnia gminy zajmuje 150,82 km², natomiast powierzchnia miasta 9,7 km². W skład gminy wchodzi 27 miejscowości, w tym miasto Wolbrom i 26 sołectw. Gmina Wolbrom graniczy od północy z gminami Żarnowiec i Pilica, od wschodu z gminami Charsznica i Gołcza, od południa z gminą Trzyciąż, a od zachodu z gminami Olkusz i Klucze.

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizycznogeograficzne według J. Kondrackiego obszar gminy Wolbrom należy do następujących jednostek:

Tabela nr 1. Regiony fizycznogeograficzne wg J. Kondrackiego występujące na terenie Gminy Wolbrom.

Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Kod Mezoregionu
Pozaalpejska Europa Środkowa	Wyżyny Polskie	Wyżyna Śląsko- Krakowska	Wyżyna Krakowsko- Częstochowska	Wyżyna Częstochowska	341.31
				Wyżyna Olkuska	341.32
		Wyżyna Małopolska Wyżyna Małopolska	Niecka Nidziańska	Wyżyna Miechowska	342.22
			Wyżyna Przedborska	Niecka Włoszczowska	342.14

źródło: opracowanie własne na podstawie Geografia Regionalna Polski, J. Kondracki

Zgodnie z geobotanicznym podziałem Polski według W. Szafera obszar gminy Wolbrom należy do następujących prowincji: Niżowo-Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu A-Bałtyckiego, w przedziale - Pasa Wyżyn Środkowych krainy Wyżyna Śląska i krainy Wyżyna Krakowsko-Wieluńska.

Na obszarze gminy wyróżnić można dwie jednostki geologiczne, tj. Nieckę Miechowską (część wschodnia) i Wyżynę Krakowsko-Częstochowską (część zachodnia). Obszar gminy charakteryzują trzy główne struktury geologiczne:

- monoklinalnie ułożoną płytę skał mezozoicznych, posiadających podstawowe znaczenie na obszarze gminy,
- sfałdowane podłoże paleozoiczne, reprezentowane przez utwory syluru (łupki, piaskowce, szarogłazy, dewonu), zlepieńce, dolomity i wapień i karbonu (łupki i piaskowce),
- pokrywę osadów kenozoicznych.

W gminie Wolbrom występują utwory górnej jury o miąższości dochodzącej do kilkuset metrów. Przykład stanowią wapień skaliste, płytowe oraz ławicowe. Osady kredowe występują głównie we wschodniej części gminy. Są to głównie dolnokredowe rdzawo-zielonkawe piaski kwarcowe z glaukonitem oraz wstawki piasków kruchych piaskowców oraz trwałych piaskowców kwarcytowych. W okolicach Sulisławic i Podlesic występują wychodnie utworów marglistych. Natomiast pomiędzy Lgota Wolbromską a Kolonią piaski na brzegach Białej Przemszy występują piaski z glaukonitem. Po powierzchni terenu występują trzeciorzędowe piaski, ły i namuły.

Utwory czwartorzędowe charakteryzuje występowanie głównie osadów piaszczystych, posiadających miąższość do 20 m. Utwory te są głównie pochodzenia deluwialnego i fluwioglacjalnego i wypełniają zagłębienia starszych utworów

skalnych. Wschodnią część gminy zajmują głównie lessy. Ich miąższość jest zróżnicowana i wynosi do 20 m i leżą one na osadach piaszczystych lub starszych skałach górnokredowych i górnokredowych. Doliny rzeczne charakteryzuje występowanie holocenijskich piasków i namułów rzecznych, a także torfów w okolicy Załęża, Dłużca, Zabagnia, Kalisia i Wolbromia.

III.2 Uwarunkowania topoklimatyczne

Na klimat w poszczególnych częściach gminy Wolbrom wpływ mają takie czynniki jak ukształtowanie powierzchni terenu, szata roślinna, poziom wód gruntowych i wody powierzchniowe.

Obszar objęty opracowaniem, wg podziału R. Gumińskiego na dzielnice rolniczo-klimatyczne, leży w obrębie dzielnicy częstochowsko-kieleckiej.

Średnia roczna temperatura w gminie oscyluje w granicach 7,5-8,0°C. Pokrywa śnieżna zalega od 50 do 80 dni, a okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni. Średnie roczne sumy opadów wynoszą od 650 do 750 mm, uzależnione są one silnie od wysokości terenu n.p.m., ekspozycji i jego ukształtowania. Największe sumy opadów występują w lipcu, natomiast najniższe w miesiącach luty-marzec.

Na terenach leśnych oraz w ich pobliżu, w obniżeniach terenu występują okresowe zamglenia.

Na obszarze gminy przeważają wiatry zachodnie i wschodnie, prędkość średnia waha się od 2 do 4 m/s.

III.3 Uwarunkowania wynikające z obecności wód podziemnych i powierzchniowych

W gminie Wolbrom występują bogate zasoby wód podziemnych, natomiast wody powierzchniowe mają niską zasobność. Sporą część wód powierzchniowych stanowią okresowe ciekły występujące w czasie największych opadów. Największymi ciekami przepływającymi przez gminę Wolbrom są rzeki Biała Przemsza oraz Szreniawa. Mniejszymi ciekami jest rzeka Centara oraz dopływy Białej Przemszy: Pokrzywianka, Dzdzenica, Czyściec i Czarny Las. Największym zbiornikiem wody stojącej w gminie jest Zalew Wolbromski. Jego powierzchnia wynosi ok. 20 ha. Pełni on rolę zarówno rekreacyjną jak i melioracyjną. Do mniejszych zbiorników należą tzw. Nerka w północno-wschodniej części Wolbromia przy os. Łokietka o powierzchni około 1,5 ha oraz stawy rekreacyjne w Domaniewicach. Do mniejszych stawów należą: stawy na Zabagniu, stawy w Kalisiu, stawy w Kalisiu przy młynie, stawy pstrągowe w Wierzchowisku, stawy rybne w Porębie Dzierżnej, zbiorniki wodne przy Szkole nr 2 w Wolbromiu. Ponadto na obszarze gminy występuje rozbudowana sieć rowów

melioracyjnych. Odprowadzają one nadmiar wody z terenów podmokłych zapewniając optymalne stosunki wodno-powietrzne w glebach.

Gmina Wolbrom zlokalizowana jest w strefie intensywnych opadów atmosferycznych, przez co możliwe są okresowe wezbrania potoków rzecznych. Ukształtowanie terenu sprzyja spływom powierzchniowym i gromadzeniu się wody w dolinach, co wpływa na zagrożenie powodziowe tych obszarów. Okresowo na terenie gminy występowały lokalne powodzie, w związku z powyższym na obszarach szczególnie zagłębień i obniżeń terenu konieczne jest takie zagospodarowanie, a także dobór właściwej techniki budowlanej aby ograniczyć skutki podtopień do minimum.

Najważniejszymi dla gminy są zasoby wód podziemnych. Stanowią one podstawowe źródło wody pitnej. Gmina znajduje się w zasięgu trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- GZWP 409 - Niecka Miechowska SE,
- GZWP 408 - Niecka Miechowska NW,
- GZWP 326 Częstochowa.

GZWP 408 i 409 są zbiornikami na poziomie kredowym o charakterze szczelinowo-porowym, eksploatowane ujęciami studziennymi i wydajnymi źródłami. Posiadają one skały z wieku kredy górnej. Wody na obszarze zbiornika 408 posiadają powierzchnię 237 km², zalegają na głębokości 20-130 m i mają zasoby dyspozycyjne na poziomie 29 tys. m³/d. Wody na obszarze zbiornika 409 posiadają powierzchnię 2 595 km², zalegają na głębokości 50-100 m i mają zasoby dyspozycyjne na poziomie 437,96 tys. m³/d. GZWP 326 to zbiornik o charakterze szczelinowo-krasowo-porowym. Zwierciadło wody zalega stosunkowo głęboko i charakteryzuje się zmiennym stopniem zawodnienia. Wiek skał to jura górna. Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 1 207 km². Wody zalegają na średniej głębokości około 160 m i posiada zasoby dyspozycyjne na poziomie 1 020 tys. m³/d.

Obszar gminy należy do dwóch regionów hydrogeologicznych. Region śląsko-krakowski - na zachodzie i części centralnej gminy oraz region nidziański - na wschodniej części gminy.

Na obszarze gminy wyróżnić można kilka pięter wodonośnych:

- czwartorzędowe piętro wodonośne, składające się z jednego poziomu wodonośnego. Piętro to jest charakterystyczne dla dolin rzek i okresowych potoków w obrębie pisków fluwioglacjalnych oraz pisków i żwirów. Zasób ten jest zróżnicowany i występuje w sposób rozproszony,
- kredowe piętro wodonośne, związane z marglisto-wapienno-piaszczystymi utworami kredy, zalegającymi na utworach wapiennych. Zróżnicowana budowa geologiczna ma wpływ na dostępność tych zasobów wodnych.

Wody występujące w tym piętrze zlokalizowane są na głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Wody zbiornika kredowego są eksploatowane,

- jurajskie piętro wodonośne, występuje jako jeden poziom wodonośny w silnie skrasowiałych utworach wapieni jury górnej. Zasilanie poziomów wodonośnych następuje poprzez utwory czwartorzędowe lub przez spękania,
- triasowe piętro wodonośne występuje w utworach wapienia muszlowego oraz retu. Zasilane jest ono także poprzez system spękań lub pośrednio poprzez utwory czwartorzędowe. Wydajność utworów wodonośnych jest zróżnicowana. Niskie wydajności występują w studniach zlokalizowanych w strefach formowania wysokich ciśnień piezometrycznych, natomiast wysokie w strefach więzi hydraulicznych kompleksu wodonośnego serii węglanowej triasu z utworami czwartorzędu.

Na terenie gminy obserwuje się stopniowy spadek zwierciadła wody, związane jest to z działalnością górniczą kopalń rud cynku i ołowiu obszaru olkuskiego oraz studni zlokalizowanych w rejonie Wolbromia.

Obszary hydrogeniczne, tj. obszary o płytkim występowaniu wód podziemnych występują głównie wzdłuż cieków wodnych a także systemu melioracji wodnych. Są to tereny, które z reguły nie nadają się do zabudowy, a ich zagospodarowanie powinno stanowić głównie pozostawienie jako tereny zielone.

Na terenie torfowiska w Wolbromiu swój początek biorą dwie rzeki. Pierwszą z nich jest rzeka Biała Przemsza, która po połączeniu z Czarną Przemszą stanowi lewobrzeżny dopływ Wisły. Głównymi dopływami Białej Przemszy na obszarze gminy są potoki: Pokrzywianka, Dzdzenica, Czyściec i Czarny Las. Drugą rzeką jest Szreniawa, płynąca w kierunku wschodnim, uchodząca do Wisły na wysokości Koszyc. Na północy wypływa także niewielki potok będący dopływem rzeki Pilicy.

III.4 Uwarunkowania glebowe

W centralnej i wschodniej części Gminy Wolbrom występują głównie gleby wytworzone na podłożu lessowym, które zaliczane są do 2 oraz 3 kompleksu przydatności rolniczej. W okolicach północnej części gminy występują większe obszary gleb brunatnych właściwych. W pozostałej części gminy występują gleby zaliczane do 5-7 kompleksu przydatności rolniczej. W pobliżu miejscowości Chrzastowice występują niewielkie płyty rędzin. Natomiast w pobliżu rzek występują gleby organiczno-torfowe. Podział gleb ze względu na rodzaj przedstawia się następująco:

- gleby bielcowe, które posiadają na terenie gminy dwojaki charakter, tj. są zasobne w próchnicę i składniki mineralne (gleby powstałe na lessach), a także te powstałe na piaskach, mało zasobne w próchnicę i składniki mineralne,
- gleby brunatne, które powstały na piaskach o gliniastym i wapnistym podłożu, pod silnym oddziaływaniem lasów liściastych lub mieszanych,
- rędziny, które powstały na podłożu wapiennym, w tym najbardziej wartościowe rędziny kredowe, które zalegają głównie na stokach i są stosunkowo rzadkie na obszarze gminy.

III.5 Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych

Obszary chronione

W północno-zachodniej części gminy Wolbrom występuje obszar Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska o kodzie PLH 240009. Obszar ten posiada łączną powierzchnię 5 767,55 ha.

Tabela nr 2. Wyznaczone siedliska w ramach obszaru Natura 2000 PLH 240009.

Typ siedliska		Powierzchnia (ha)	Reprezentatywność	Stan zachowania	Ogólna ocena
Kod	Nazwa				
2330	Wydmny śródlądowe z murawy napiaskowej	5,77	Dobra	Dobra	Znacząca
4030	Suche wrzosowiska	5,77	Dobra	Dobra	Dobra
6210	Murawy kserotermiczne	288,38	Dobra	Znacząca	Dobra
6410	Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe	57,68	Dobra	Dobra	Znacząca
6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	28,84	Dobra	Dobra	Znacząca
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	346,05	Doskonała	Doskonała	Doskonała
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	28,84	Dobra	Dobra	Dobra
7230	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami	28,84	Znacząca	Dobra	Znacząca
8210	Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami	57,68	Doskonała	Doskonała	Doskonała
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	0	Doskonała	Doskonała	Doskonała
9110	Kwaśne buczyny	111,89	Doskonała	Doskonała	Dobra
9130	Żyzne buczyny	158,03	Doskonała	Doskonała	Dobra
9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe	3,46	Doskonała	Doskonała	Doskonała
9170	Grąd śródlądowo-europejski i subkontynentalny	9,23	Doskonała	Doskonała	Dobra

9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	1,73	Doskonała	Znacząca	Znacząca
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	28,84	Doskonała	Doskonała	Dobra

opracowanie własne na podstawie Karty informacyjnej obszaru Natura 2000 240009.

Obszar Natura 2000 obejmuje swym zasięgiem miejscowości od Załęża po Strzegową, wzdłuż zachodniego obszaru gminy. Najbliższe siedliska zlokalizowane są w miejscowości Strzegowa, głównie na terenach leśnych i użytków rolnych. Są to siedliska łąk środkowojurajskich i subkontynentalnych, kwaśnych buczyn, a także niżowych i górskich łąk użytkowanych ekstensywnie. Ponadto znajdują się punktowe elementy w postaci jaskiń nieudostępnionych do zwiedzania, jaworzyn i lasów klonowo-lipowych na stokach i zboczach, muraw kserotermicznych oraz wapiennych ścian skalnych ze zbiorowiskami.

Występują następujące klasy siedlisk przyrodniczych: lasy mieszane 22,89% powierzchni terenu, lasy iglaste 53,72% powierzchni terenu, łąki wilgotne i łąki świeże 0,24% powierzchni terenu, lasy liściaste zrzucające liście na zimę 8,19% powierzchni terenu, pozostałe tereny (w tym miasta, wsie, drogi, wysypiska śmieci, kopalnie, tereny przemysłowe) 0,01% powierzchni terenu, ogółem wymienione siedliska zajmują 85% powierzchni terenu Natura 2000.

Obszar położony jest w środkowej części Jury Krakowsko-częstochowskiej. Charakteryzuje się występowaniem skał jurajskich poprzecinanych dolinami erozyjno-denudacyjnymi. Wzniesienia grzbietów pokrywają często ostańce wapienne, które otoczone są zazwyczaj lasami liściastymi (głównie lasy bukowe), lub na terenach wylesionych murawy kserotermiczne. Obszar zajmują także jaskinie krasowe z licznymi formami naciekowymi. Na obszarze znajduje się jedno z najbogatszych i jedno z 3 zastępczych stanowisk endemicznych warzuchy polskiej. Obszar Natura 2000 Ostoi środkowojurajskiej zajmują także formy ochrony przyrody na poziomie krajowym lub regionalnym: Góra Chełm (0,41% pokrycia), Ruskie Góry (2,67% pokrycia), Smoleń (0,08% pokrycia), Park Krajobrazowy Orlich Gniazd (89,19% pokrycia).

Ponad to na terenie gminy występuje Park Krajobrazowy Orlich Gniazd oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki.

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd ustanowiony został na jako element Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych - Uchwałą Nr III/11/80 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 20 czerwca 1980 r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków

Krajobrazowych, uchwała Nr 65 Rady Narodowej M. Krakowa z 2 grudnia 1981 r. (dotyczy obszaru objętego Studium) oraz uchwałą Nr XVI/70/02 Woj. Rady Narodowej w Częstochowie z 17 czerwca 1982 r.

Obecnie ochrona parku na terenie województwa małopolskiego, została ustanowiona poprzez **Rozporządzenie nr 81/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2005r.**

Zgodnie z ww. Rozporządzeniem cele ochrony Parku zostały podzielone na 4 zasadnicze cele:

- **ochronę wartości przyrodniczych**, w tym: zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, ochronę naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej, zachowanie naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności kserotermicznej, torfowiskowej oraz wilgotnych łąk, zachowanie korytarzy ekologicznych;
- **ochronę wartości historycznych i kulturowych**, w tym: ochrona tradycyjnych form zabudowy i zespołów wiejskich oraz podmiejskich, współdziałanie w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i ich otoczenia;
- **ochronę walorów krajobrazowych**, w tym: zachowanie otwartych terenów krajobrazów jurajskich, ochrona przed przekształceniem terenów wyróżniających się walorami estetyczno-widokowymi.
- **społeczne cele ochrony**, w tym: racjonalna gospodarka przestrzeni, hamowanie presji urbanizacyjnej, promowanie i rozwijanie funkcji zgodnych z uwarunkowaniami środowiska, w tym szczególnie turystyki, wypoczynku i edukacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem na terenie Parku zakazuje się:

- "1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.2));
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw-osuwiskowym lub budowa, odbudowa, utrzymaniem, remontem lub naprawa urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkowa;
- 11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych."¹

Przy czym obowiązują wyjątki dotyczące także obszaru gminy: organizacja rajdów samochodowych i motorowych nie dotyczy dróg publicznych, a zakaz określony w pkt 7 nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy funkcjonują elementy sieci ECONET-POLSKA. Sieć ta składa się z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych. Na obszarze gminy Wolbrom nie ma korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym lub krajowym. Natomiast w gminie wyznaczony został obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym, który zajmuje obszar Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i w większości jego otulinę, a w części także obszar poza nią (30M Jury Krakowsko-Częstochowskiej). W południowo-wschodniej części wyznaczony został także obszar węzłowy o znaczeniu krajowym, wyznaczony wzdłuż rzeki Szreniawy (17K Miechowski). Na obszarze gminy Wolbrom występuje również 19 pomników przyrody ożywionej i nieożywionej

Flora

Zgodnie z geobotanicznym podziałem Polski z uwzględnieniem cech szaty roślinnej i geomorfologii, gminę Wolbrom można zakwalifikować do tzw. działu bałtyckiego. Na terenach chronionych opisanych powyżej występują przede wszystkim lasy jaworowe

¹ §3 ust. 1 - Rozporządzenie nr 81/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2005r.

z domieszką wiązu górskiego i buka. Teren gminy pokrywają w znaczącej części lasy iglaste z sosną. Ponad to w gminie występują kompleksy lasów bukowych z domieszką dębu, jaworu, grabu i sosny. W podszycie lasów znaleźć można jarzębinę, leszczyny, dziki bez, natomiast runo stanowią bluszcz, kopytnik oraz jeżyny. Na obszarach podmokłych gminy występują kompleksy olchowe, łęgowe, olszy czarnej, jaworu, klonu zwyczajnego, jesionu oraz wierzby. Na obszarach o bardziej żyznej glebie spotkać można lasy łąkowe z grabem, klonem, jaworem, jodłą i lipą drobnolistną. W związku z tym, że lasy zajmują 14 % powierzchni gminy, dużą jej część zajmuje roślinność ruderalna, która występuje wzdłuż ciągów komunikacyjnych, jak i na użytkach rolnych.

Fauna

Na terenie gminy występuje wiele gatunków zwierząt. Tereny lasów zamieszkują przede wszystkim dziki, lisy, kuny leśne, kamionki oraz zające. Wśród gadów i płazów wyróżnić można żmiję (głównie zygzakowatą), jaszczurkę, padalca, gniewca, kumaka nizinnego, traszkę oraz wiele gatunków żab i ropuch. Gmina Wolbrom stanowi siedlisko licznych gatunków nietoperzy, zwłaszcza gacka wielkouchego, nocka dużego, nietoperza leśnego. Na terenie opracowania występują również siedliska bezkręgowców żyjących w jaskiniach. Ponad to na terenie gminy występują siedliska ptaków, m.in. bociana białego, bociana czarnego, kaczki, gęsi, nur, perkoz, bączek, czapli siwej, chruścieli oraz siewki. Można spotkać również siedliska sów, zimorodka lub pluszcza. Tereny łąk, pastwisk, pól rolnych, jak i zadrzewień śródpolnych zamieszkują bażanty, kuropatwy, cietrzewie, skowronki, pliszki, łośy i cierniówki.

III.6 Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego

Na jakość powietrza wpływają przede wszystkim takie czynniki jak warunki klimatyczne występujące na terenie gminy, wielkość emisji zanieczyszczeń przemysłowych, energetycznych oraz komunikacyjnych. W związku z powyższym głównymi źródłami zanieczyszczeń na terenie gminy są zakłady przemysłowe, transport drogowy, lokalne kotłownie oraz paleniska indywidualne. Można wyróżnić następujące rodzaje zanieczyszczeń powietrza:

- zanieczyszczenia gazowe CO₂, CO, NO₂, SO₂ oraz inne gazy, które są efektem wszelkich procesów technologicznych, np. chemicznych,
- zanieczyszczenia pyłowe, które są efektem procesów energetycznych, jak również procesów technologicznych.

Głównym czynnikiem, który determinuje wzrost zanieczyszczenia powietrza jest poziom stężenia zanieczyszczeń gazowych, freonów oraz halonów. Ma to również znaczący wpływ

na zachodzące zmiany klimatyczne. Ponad to nadmiar azotu, który dociera do zbiorników wodnych prowadzi do zmian w ekosystemach (np. procesu eutrofizacji).

Pomiary z 2012 r. w zakresie jakości powietrza zostały przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, wyłącznie na poziomie wojewódzkim. Gmina Wolbrom została zaliczona do tzw. strefy małopolskiej. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami w punkcie pomiarowym w Olkuszu, który znajduje się w bliskiej okolicy Wolbromia, zaobserwowano przekroczenie poziomu pyłu PM10 24-godzinnego. Na obszarze Wolbromia określono również stężenie benzo(a)pirenu w pyłe PM10, które wyniosło ok. $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – co jest wynikiem stosunkowo niskim w odniesieniu do danych dla centralnej i zachodniej części województwa. Stężenie pyłu PM2,5 w powietrzu na obszarze gminy wynosi powyżej $34 \mu\text{g}/\text{m}^3$ średniorocznie. Jest to wartość wyższa od dopuszczalnej średniorocznej wartości, która wynosi do $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2012 r. oraz do $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2015 r.

Analizując powyższe dane Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ustalił, iż głównymi przyczynami zanieczyszczenia powietrza jest dwutlenek siarki, który pochodzi z indywidualnych systemów ogrzewania budynków oraz szczególne lokalne warunki klimatyczne. Ponad to w punkcie pomiarowym w Olkuszu zaobserwowano 78 przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężenia średniego 24-godzinnego pyłu PM10. Przyczyną przekroczeń jest niekorzystne oddziaływanie ogrzewania indywidualnego, emisja zanieczyszczeń związana z komunikacją, funkcjonowaniem zakładów przemysłowych oraz szczególnych i niekorzystnych warunków klimatycznych.

Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń nie posiadają przekroczeń poziomu dopuszczalnego na obszarze Gminy Wolbrom.

Tabela nr 3. Klasyfikacja strefy małopolskiej pod względem zanieczyszczenia powietrza z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – dane WIOŚ

Rodzaj zanieczyszczenia dla strefy małopolskiej	Okres badania		
	1-godz.	24-godz.	wynikowa
SO₂	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	Powyżej poziomu dopuszczalnego	Powyżej poziomu dopuszczalnego
NO₂	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego

Rodzaj zanieczyszczenia dla strefy małopolskiej	Okres badania		
	1-godz.	24-godz.	wynikowa
CO	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego - badano tylko dopuszczalny poziom 8-godzinny		
CO2	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego - badano tylko dopuszczalny poziom roczny		
O3	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	Powyżej poziomu celu długoterminowego	Nie przekraczający poziomu dopuszczalnego
PM10	Powyżej poziomu dopuszczalnego	Powyżej poziomu dopuszczalnego	Powyżej poziomu dopuszczalnego
Pb (ołów w pyłe PM10)	X	X	Powyżej poziomu dopuszczalnego
As (arsen)	Poniżej poziomu dopuszczalnego - badany dla rocznego poziomu docelowego		
Cd (kadm)	Poniżej poziomu dopuszczalnego - badany dla rocznego poziomu docelowego		
Ni (nikiel)	Poniżej poziomu dopuszczalnego - badany dla rocznego poziomu docelowego		
B(a)P (benzo(a)piren w pyłe PM10)	Poniżej poziomu dopuszczalnego	badany dla rocznego poziomu docelowego	Poniżej poziomu dopuszczalnego
PM 2,5	Powyżej poziomu docelowego	Powyżej poziomu docelowego	Powyżej poziomu docelowego
NOx	Poniżej poziomu dopuszczalnego - badany dla rocznego poziomu docelowego		

źródło – opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ w Krakowie

III.7 Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego

Czynnikami determinującymi stan klimatu akustycznego na terenie gminy jest przede wszystkim hałas związany z komunikacją drogową oraz kolejową. Klimat akustyczny kształtują również zakłady przemysłowe oraz drobne obiekty związane z działalnością gospodarczą, jednak ich oddziaływanie nie wpływa znacząco na klimat akustyczny. ~~Na terenie gminy Wolbrom zlokalizowana jest szerokotorowa linia kolejowa (LHS) Katowice-Lublin, która stanowi ważny szlak towarowy oraz~~ Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe: nr 62 Tunel – Sosnowiec Główny, i nr 65 Most na Rzece Bug – Sławków Południowy (LHS). Znajdują się cztery stacje kolejowe (Jeżówka, Wolbrom, Zarzeczce, Chrząstowice). Jeśli chodzi o komunikację drogową, to przez obszar gminy nie przebiega żadna droga krajowa. W gminie zlokalizowane są natomiast dwie drogi wojewódzkie (nr 783, nr 794), 42 drogi powiatowe oraz 150 dróg gminnych. Większe zakłady przemysłowe zlokalizowane są w miejscowości Wolbrom przy trasie linii kolejowej.

III.8 Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 nr 192 poz. 1883) określa dopuszczalne poziomy pól energetycznych. Przy zakresie pola magnetycznego pod linią oraz w jej okolicy linii nie powinna przekraczać składowej elektrycznej 1 kV/m i składowej magnetycznej 60 A/m. Badania w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zostały przeprowadzone w 2012 r. na obszarze całego województwa małopolskiego. Pomiar w punkcie zlokalizowanym najbliżej Wolbromia (miejscowość Klucze w powiecie olkuskim) wskazały, iż wartość średnia pomiaru wyniosła 0,11 [V/m], przy niepewności 0,015 [V/m]. Wartość średnia na terenach wiejskich dla całego województwa małopolskiego wyniosła natomiast 0,10 [V/m], przy niepewności 0,014 [V/m]. Pomiar prowadzone były w odległości większej niż 100 m.

Przez teren gminy Wolbrom przebiega linia napowietrzna 110 kV relacji Charsznica-Stomil-Wolbrom-Olkusz, której część znajduje się na terenie obszaru chronionego Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Na terenie gminy występują również linie elektroenergetyczne 30 kV i 15 kV. Linie te rozprowadzają energię elektryczną do stacji transformatorowych 15 kV i 30 kV, skąd następnie rozprowadzana jest energia elektryczna. W gminie nie występują linie elektroenergetyczne wyższe niż 110 kV oraz nie ma elektrowni wiatrowych.

Do pozostałych obiektów, które również emitują promieniowanie elektromagnetyczne należą tzw. stacje bazowe. Na obszarze gminy Wolbrom występuje kilka takich stacji. Na terenie miasta Wolbrom stacje bazowe znajdują się w pobliżu Nowej Łąki, przy linii kolejowej w sąsiedztwie terenów przemysłowych, w południowej części miasta, tj. w okolicy fabryki Stomil. Dodatkowo stacje bazowe występują w sołectwie Zasepiec oraz w Chrzastowicach. Istotne jest to, że oddziaływanie stacji bazowych dotyczy wysokości, które nie wpływają na funkcjonowanie człowieka, co oznacza, że oddziaływanie pól elektromagnetycznych jest znikome.

Ponad to teren gminy Wolbrom znajduje się w części w zasięgu radaru meteorologicznego (strefa 20 km od radaru). Pole tego radaru nie oddziałuje na zdrowie człowieka, jednak wprowadzanie w danej strefie szczególnie dużych skupisk wiatraków lub farm wiatrowych może niekorzystnie wpływać na działanie ww. radaru. W związku z powyższym nie zaleca się lokalizowania w granicach **strefy obszaru na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energie z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi** dużych skupisk farm wiatrowych.

IV. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU X ZMIANY STUDIUM

IV.1 Główne cele Studium

Głównym celem opracowywanego Studium jest przeciwdziałanie spontanicznemu rozwojowi zabudowy szczególnie na terenach wiejskich, a jednocześnie wskazanie takich możliwości rozwoju gminy, które będą uwzględniały zarówno potrzeby mieszkańców, jak i uwarunkowania środowiskowe, ekonomiczne i kulturowe. Opracowywana zmiana Studium kładzie szczególny nacisk na rozwój zwartych zespołów zabudowy, a jednocześnie przeciwdziałanie powstawaniu enklaw zabudowy. Nie należy przez to rozumieć tylko uzupełnienie istniejącej zabudowy, ale wyznaczanie także nowych terenów zabudowanych. Zaznaczyć należy, iż sposób wprowadzania nowej zabudowy można podzielić na dwa zasadnicze elementy. Jeden z nich to zagospodarowanie terenów zlokalizowanych w granicach terenów chronionych przyrodniczych, gdzie ograniczono znacznie możliwość wprowadzania nowej zabudowy. Drugi to zagospodarowanie pozostałych terenów gminy, gdzie wprowadzenie nowych terenów zabudowanych wynikało z analizy urbanistycznej terenów, a także zgłoszonych potrzeb mieszkańców.

Szczególnym zadaniem Studium jest wprowadzanie takiego zagospodarowania terenu, aby przeciwdziałać niekorzystnemu wpływowi istniejących i projektowanych funkcji na warunki glebowe, stosunki wodne, a także przenikaniu do środowiska glebowo-wodnego substancji szkodliwych, co mogłoby niekorzystnie oddziaływać zarówno na florę i faunę terenu gminy, jak i na tereny sąsiednie.

Uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, jest szczególnie istotne z uwagi na fakt, iż zlokalizowana jest ona w dużej części w granicach terenów chronionych, a także występują obszary szczególnie cenne przyrodniczo i kulturowo, które także należy objąć obostrzeniami w zakresie zagospodarowania.

IV.2 Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w Studium

Na obszarze objętym Studium wyznaczono następujące tereny o różnym przeznaczeniu:

1) Obszary zabudowy śródmiejskiej – MC

Obszar zabudowy śródmiejskiej służyć ma przede wszystkim celom mieszkaniowym głównie, w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz usług, w tym w szczególności usług publicznych, gdzie w budynkach mieszkalnych zaleca się lokalizowanie usług głównie w parterach zabudowy, z tym że dopuszcza się lokalizowanie usług na I piętrze pod warunkiem wykorzystania całej powierzchni parteru na cele usługowe.

Tereny te służyć mają kształtowaniu przestrzeni publicznych i miejsc spotkań ludności, a także stanowić miejsce siedziby głównych usług publicznych, jako obszar centrotwórczy.

2) Obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej służyć mają zabezpieczeniu potrzeb mieszkaniowych ludności, **głównie w postaci zabudowy wielorodzinnej**, z uzupełnieniem terenu przez usługi służące głównie zabezpieczeniu potrzeb mieszkańców, w tym m.in. usług zdrowia, oświaty, handlu itp., gdzie zabudowę jednorodziną postuluje się wyłącznie w miejscach istniejących lub jako zwarte kompleksy zabudowy. Na terenach wskazuje się możliwość lokalizowania usług publicznych, chronionych oraz drobnej działalności produkcyjnej prowadzonej ~~w ramach niewielkiej działalności gospodarczej, o ile nie jest to uciążliwe dla funkcji mieszkaniowej obszaru;~~ pod warunkiem wprowadzenia strefowania w planie miejscowym w celu ograniczenia możliwości występowania ewentualnych konfliktów przestrzennych.

3) Obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach wiejskich– MN1

Obszary zabudowy mieszkaniowej służyć mają zabezpieczeniu potrzeb mieszkaniowych mieszkańców terenów wiejskich, **głównie w postaci zabudowy jednorodzinnej**, wraz z terenami zabudowy zagrodowej, **z dopuszczeniem działalności agroturystycznej (głównie poza obszarami chronionymi)**, z uzupełnieniem terenu przez usługi służące głównie zabezpieczeniu potrzeb mieszkańców, w tym m.in. usług zdrowia, oświaty, handlu i inne zapewniające prawidłowe funkcjonowanie obszaru. Na terenach dopuszcza się lokalizowanie usług publicznych i chronionych, związanych z zabezpieczeniem potrzeb ludności, a także obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej **i drogowej**, parkingi, ścieżki rowerowe, budynki gospodarcze i garaże, tereny sportu i rekreacji, zieleni, place zabaw oraz inne obiekty i urządzenia służące ww. funkcjom, usługi należy realizować w formie zabudowy ekstensywnej, a w ramach zabudowy zagrodowej dopuszcza się produkcję hodowlaną w wielkości nie większej niż 50DJP, z tym, że działalność ta nie może powodować uciążliwości dla środowiska. **Dopuszcza się także lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, posiadającej maksymalnie 6 lokali mieszkalnych, w każdym z budynków, rozmieszczonej w formie zabudowy ekstensywnej.**

4) Obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie miejskim– MN

Tereny służyć mają zabezpieczeniu potrzeb mieszkaniowych mieszkańców terenów miejskich, **głównie w postaci zabudowy jednorodzinnej**, z uzupełnieniem terenu przez usługi, w tym m.in. usługi zdrowia, oświaty, handlu i inne zapewniające prawidłowe funkcjonowanie obszaru. Dopuszcza się na terenie lokalizowanie usług publicznych i chronionych, związanych z zabezpieczeniem potrzeb ludności, a także obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej **i drogowej**, parkingi, ścieżki rowerowe, budynki gospodarcze i garaże, tereny sportu i rekreacji, zieleni, place zabaw oraz inne obiekty i urządzenia służące ww. funkcjom. Jako uzupełnienie istniejącej zabudowy lub w niej zlokalizowane możliwe jest lokalizowanie działalności/obiektów nieuciążliwych oraz drobnej działalności gospodarczej. **Dopuszcza się także lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, posiadającej maksymalnie 6 lokali mieszkalnych, w każdym z budynków, rozmieszczonej w formie zabudowy ekstensywnej.**

5) Obszary zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz leśnych i rybackich – RU

Tereny służyć mają realizacji zabudowy i urządzeń związanych z obsługą i produkcją w gospodarstwach rolnych, w tym budynków mieszkalnych i gospodarczych rolnika związanych z produkcją w danym obszarze zabudowy, ogrodniczych, hodowlanych oraz leśnych i rybackich, przy czym dopuszcza się lokalizację gospodarstw rolnych i uzupełnienie terenu nastąpić może poprzez parapolniczne wykorzystanie terenu na funkcje w postaci ekstensywnych obiektów usługowych związanych z prowadzoną na terenie gospodarką rolną lub hodowlaną. Możliwe jest zagospodarowanie terenu poprzez lokalizowanie gospodarstw agroturystycznych, terenów sportu, rekreacji, zieleni parkowej, placów zabaw itp., z tym, że całość zagospodarowania w obrębie terenu winna być związana z rolniczym charakterem obszaru, dopuszcza się także obiekty związane z nieuciążliwym przetwórstwem produktów rolnych **oraz obiekty infrastruktury technicznej i drogowej.**

6) Obszary zabudowy usługowej – publicznej – UP

Tereny służyć mają realizacji usług publicznych, z dopuszczeniem usług chronionych, uzupełnionych przez zabudowę mieszkaniową, w tym zabudowę towarzyszącą obiektom kultu religijnego (np. plebanie), zabudowę usług komercyjnych, obiekty sportowe, zieleni, małą architekturę, a także obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i drogowej;

7) Obszary zabudowy usługowej – ~~U~~~~U~~

Wyznaczone tereny służyć mają zabezpieczeniu potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do usług komercyjnych, innych rodzajów usług, w tym handlu oraz usług z zakresu obsługi transportu. Uzupełnienie terenu może nastąpić poprzez zagospodarowanie terenu na potrzeby mieszkaniowe związane z obiektem usługowym (np. mieszkanie właściciela zakładu usługowego, mieszkania służbowe), nieuciążliwą działalność gospodarczą, obiekty obsługi gospodarki komunalnej (np. warsztaty lub bazy).

8) Obszary sportu i rekreacji – US

Tereny służyć mają zabezpieczeniu potrzeb mieszkańców **i uczestników ruchu turystyczno-wypoczynkowego** w zakresie usług sportu i rekreacji, w postaci kubaturowych obiektów sportowych (hale sportowe, lodowiska i podobne), siedziby klubów sportowych oraz terenowe obiekty sportowe wraz z zagospodarowaniem terenu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie obiektu

(parkingi, infrastruktura techniczna i drogowa, inna zabudowa usługowa, w tym hotelarska, handlu i gastronomii bezpośrednio związana z występującymi na terenie usługami sportu i rekreacji), a także usług publicznych ~~w postaci świetlic~~. Zabudowa na terenach powinna posiadać charakter ekstensywny, z dużą ilością terenów zieleni i rekreacji.

9) Obszary obiektów produkcyjnych, składów i magazynów i usług – P/U

Tereny służyć mają lokalizowaniu obiektów produkcyjnych, baz, składów magazynów i usług, w tym szczególnie usług mogących stanowić uciążliwość dla terenów sąsiednich m.in. pod względem zwiększonego transportu kołowego, hałasu itp. wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu (parkingi, usługi towarzyszące, biura i usługi administracji związane wyłącznie z prowadzoną działalnością, **obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej**). Na terenach należy nie dopuszczać do lokalizowania obiektów mieszkaniowych lub posiadających lokale mieszkalne, z wyłączeniem mieszkania właściciela zakładu, a także nie należy lokalizować usług chronionych (~~typu~~ szkoła, przedszkole itp.).

10) ~~Strefa elektrowni wiatrowych~~ Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi

Tereny służyć mają pod lokalizację obiektów/urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz innej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej dla funkcjonowania obiektów wraz z ich strefą ochronną **związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu**; Ustalenia Studium nakładają ograniczenia w zabudowie strefy, **zakazuje się lokalizacji farm wiatrowych w bezpośrednim sąsiedztwie**:

- obiektów mieszkalnych,
- obiektów usługowych w tym usług publicznych i komercyjnych,
- usług sportu i rekreacji,
- obiektów produkcyjnych, magazynowych,
- obiektów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodowych oraz gospodarstwach leśnych.

Przy lokalizacji inwestycji należy uwzględnić:

- emisję dźwięków słyszalnych dla człowieka wytwarzanych przez pracujące turbiny;

- szorstkość terenu;
- gęstość oraz typ zabudowy otaczającej **farmę wiatrową**;
- orografię terenu – rodzaj i rozmiar pofalowania terenu;
- ochronę działania radaru meteorologicznego w Brzuchani, poprzez minimalizację liczby wiatraków w strefie 20 km od radaru.

W przypadku elektrowni fotowoltaicznych strefa ochronna winna zawierać się w ramach działki budowlanej na której realizowana jest elektrownia.

11) Obszary infrastruktury technicznej – I

Tereny służące mają pod realizację infrastruktury technicznej (energetyka, woda, kanalizacja, telekomunikacja, gaz, ciepło);

12) Obszary kolejowe KK

Na obszarze dopuszcza się wykorzystanie terenów na potrzeby kolei. Tereny podlegają zagospodarowaniu, zgodnie z przepisami odrębnymi. **Dla terenów zamkniętych wskazanych w Studium, ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu dopuszcza się ustalenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia pod funkcję produkcyjne, usługowe i magazynowe oraz związane z obsługą transportu.**

13) Obszary cmentarzy – ZC

Tereny służące mają realizacji potrzeb mieszkańców gminy z zakresu pochówków wraz z obszarami zieleni cmentarnej. Zagospodarowanie obszaru może być uzupełnione poprzez obiekty sakralne oraz kaplice przedpogrzebowe, sanitariaty i inne obiekty obsługi cmentarza, w tym tereny obiekty usługowe. Wokół cmentarzy obowiązują strefy sanitarne, których zasięg i sposób zagospodarowania określają właściwe przepisy;

14) Obszary zieleni urządzonej – ZP

Tereny służące mają zaspokojeniu potrzeb mieszkańców z zakresu rekreacji poprzez stworzenie obszaru zieleni urządzonej, uzupełnionej przez małą architekturę, aleje, szpalery drzew, ścieżki piesze, pieszo-rowerowe itp. Tereny uzupełnione mogą być poprzez pojedyncze obiekty usługowe uatrakcyjnijające podstawowe zagospodarowanie terenu (np. gastronomia), jednakże należy odchodzić od obiektów tymczasowych, z tym że zakazuje się takiej zabudowy na obszarze Parku Krajobrazowego

i jego otuliny oraz w obszarze Natura 2000. Uzupełnienie zagospodarowania może nastąpić również poprzez niewielkie terenowe obiekty sportu, szczególnie terenowe.

15) Obszary ogrodów działkowych – ZD

Tereny służyć mają realizacji potrzeb mieszkańców z zakresu rekreacji i niewielkich upraw ogródków działkowych, uzupełnionych poprzez niewielką zabudowę altan ogrodowych, aleje, małą architekturę. Zagospodarowanie terenu uzupełnione może zostać również poprzez obiekt służący ogółowi właścicieli ogródków działkowych jako miejsce integrujące, w postaci m.in. świetlicy lub obiektu o podobnych cechach, a także **nieuciążliwych usług komercyjnych**.

16) Obszary lasów, zalesień oraz obiektów gospodarki leśnej – ZL

Tereny służyć mają ochronie i zabezpieczeniu przed niekorzystnym wpływem otoczenia na tereny lasów i zalesień wraz z obiektami gospodarki leśnej. Zagospodarowanie terenu poza leśnym użytkowaniem powinno sprzyjać lokalizowaniu obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym (ścieżki - piesze, rowerowe, konne oraz małej architektury, w tym punktów do rekreacji itp.).

17) Obszary zieleni nieurządzonej o funkcji rolniczej – ZR

Podstawowym przeznaczeniem terenu powinno być wykorzystanie ich jako tereny użytków rolnych (m.in. łąki, pastwiska, grunty orne, zieleń łąkowa). Na terenie należy utrzymać istniejące zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, z dopuszczeniem zalesień na podstawie przepisów odrębnych. **Na terenie dopuszcza się obiekty o funkcji rolniczej poza terenami chronionymi (Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, Obszar Natura 2000 "Ostoja Środkowojurajska", a w istniejących gospodarstwach rolniczych dopuszcza się możliwość realizacji nowych obiektów służących działalności agroturystycznej, z możliwością utrzymania istniejącej zabudowy zagrodowej**

18) Obszary rolnicze – R

Tereny służyć mają głównie realizacji funkcji rolniczej, głównie pod uprawy. Ustala się możliwość lokalizacji budynków hodowlanych wyłącznie po spełnieniu warunków:

- a. teren położony jest poza Parkiem Krajobrazowym Orlich Gniazd i jego otuliny oraz obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska,

- b. minimalna powierzchnia terenu rolnego, w ramach którego utworzono by siedlisko wynosi 0,5 ha,
- c. działka, na której utworzono siedlisko posiada dostęp do drogi publicznej,
- d. wielkość produkcji nie przekracza 50DJP,
- e. budynki hodowlane i produkcyjne oddalone będą minimum 300 m od terenów zabudowy mieszkaniowej.

Z uwagi na fakt, iż zabudowa zagrodowa nie powoduje odrolnienia terenu dopuszcza się na terenie utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej, a w istniejących gospodarstwach rolniczych dopuszcza się możliwość realizacji nowych obiektów służących działalności agroturystycznej. Z tym że w granicach terenów cennych przyrodniczo zakazuje lokalizowania jakiejkolwiek nowej zabudowy. Na terenach dla których wyznaczono granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi, dopuszcza się lokalizację ww. urządzeń z możliwością lokalizacji urządzeń o mocy powyżej 100 kW.

19) Obszary wód powierzchniowych – WS

Tereny służące mają ochronie wód powierzchniowych i ich właściwym zagospodarowaniu, zgodnym z potrzebami mieszkańców, z zachowaniem warunków ochrony tych obszarów. Proponuje się wykorzystanie terenów pod turystykę, rekreację i wypoczynek szczególnie w połączeniu z terenami usług sportu, zieleni, w tym także pomostów do wędkowania, przystani dla łodzi.

20) Obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacji – KS

Tereny służące mają zaspokojeniu potrzeb mieszkańców związanych z szeroko pojętą komunikacją kołową, szczególnie poprzez lokalizację stacji paliw, obiektów i urządzeń obsługi komunikacji kołowej, parkingów i garaży, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i drogowej. W planie miejscowym winna nastąpić analiza szczegółowej możliwości lokalizacji stacji paliw. Postuluje się możliwość wprowadzania na terenie usług komercyjnych w postaci niewielkich nieuciążliwych obiektów handlu i gastronomii. Na terenach dla których wyznaczono granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi, dopuszcza się lokalizację ww. urządzeń o mocy

powyżej 100 kW, z wyłączeniem wiatraków. Zakazuje się na terenie lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².

21) Obszary dróg i ulic publicznych - KD-G, KD-Z, KD-L, KD-D, KD-L/KD-D,

Ustala się tereny dróg publicznych służące zarówno zaspokojeniu ruchu wewnętrznego, a także komunikacji z sąsiednimi obszarami. W planach miejscowych należy określić zasady realizacji i funkcjonowania dróg publicznych zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w zakresie szerokości pasa drogowego, powiązań pomiędzy drogami o różnych parametrach technicznych, odległości pomiędzy skrzyżowaniami oraz dopuszczenia włączeń, obsługi terenów przyległych i lokalizacji skrzyżowań oraz infrastruktury technicznej. Wskazana na rysunku Studium klasa drogi może ulec zmianie na etapie sporządzania planu miejscowe o jedną klasę techniczną.

W ustaleniach *Studium* znalazły się także zapisy dotyczące **obszarów ochrony środowiska i jego zasobów oraz krajobrazu naturalnego i kulturowego**. Teren objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu zarówno obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska, jak i Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Ustalenia Studium w celu ochrony walorów krajobrazowych obszaru Parku Krajobrazowego różnicują na części terenów dopuszczalne wysokości zabudowy. Jednocześnie na terenach chronionych nie wprowadza się funkcji oddziałujących niekorzystnie na zachowanie walorów obszarów chronionych. Obszary chronione zajmują tereny wiejskie, przez co są to tereny o niższej intensywności zabudowy w porównaniu do terenów miejskich. Wpływ zagospodarowania na wyznaczone przepisami odrębnymi tereny chronione szczegółowo został opisany w następujących rozdziałach.

W zakresie **ochrony dziedzictwa kulturowego i oraz dóbr kultury współczesnej** ustalenia Studium zakładają utrzymanie istniejących obszarów ochrony konserwatorskiej. Szczególnej ochronie podlega centrum miasta z rynkiem, gdzie występuje strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej. Ustalenia w tej strefie kładą nacisk na zachowanie walorów historycznego ukształtowania zabudowy i parcelacji terenów, a także ograniczają możliwość wprowadzenia zabudowy niespójnej z istniejącą. W pozostałych miejscowościach również występują obszary ścisłej ochrony konserwatorskiej są to głównie obszary zespołów sakralnych wpisanych do rejestru zabytków. Wyznaczono także strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej posiadające w swoich granicach zespoły zabudowy o częściowo zachowanym historycznym układzie przestrzennym, z rozproszonymi obiektami historycznymi lub zespołami o lokalnych wartościach kulturowych. Stref takich wyznaczono 13. Ustalenia Studium wskazują także

strefy ochrony krajobrazu obejmujące obszar chronionego krajobrazu, integralnie związanego z zespołem zabytkowym (tereny otwarte naturalne lub sztucznie ukształtowane - stanowiące dopełnienie kompozycji lub charakterystyczne tło dla historycznych jednostek osadniczych wsi takich jak Gołaczewy, Budzyń, Poręba Górna, Poręba Dzierżna). Ponadto strefą konserwatorską objęto założenia cmentarne z komponowaną zielenią towarzyszącą - Gołaczewy, Poręba Dzierżna, Wolbrom. Ustalenia Studium w zakresie ochrony obszarów postulują głównie zachowanie elementów krajobrazowych i ekspozycję nadrzędnych wartości krajobrazowych obszarów. Dodatkowo wskazano strefy ekspozycji panoramy i historycznej sylwety miasta Wolbromia oraz historycznych jednostek osadniczych wsi Dłużec, Gołaczewy, Poręba Dzierżna, Poręba Górna, Strzegowa (m.in. z dominantami wież kościołów parafialnych) i charakterystycznych fragmentów na terenie gminy (z wyznaczonych miejsc, punktów i ciągów widokowych oraz odcinków tras komunikacyjnych). Szczególny nacisk na obszarze stref należy położyć na ochronę zachowanych dotychczas widoków. Ustalenia Studium wskazują także strefę ochrony archeologicznej o stwierdzonej zawartości relikwów archeologicznych, podlegających formalnej ochronie konserwatorskiej (obiekty rejestrowe lub przeznaczone do wpisu do rejestru zabytków). ~~W obszarze strefy należy zakazać wszelkich działań inwestycyjnych z zakresu budownictwa, nie związanych bezpośrednio z rewaloryzacją terenu.~~ Na obszarze strefy wszelkie działania inwestycyjne z zakresu robót budowlanych, winny spełniać wymagania przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków archeologicznych obszaru.

Dodatkowo wskazane zostały strefy obserwacji archeologicznej o możliwej lokalizacji zabytków archeologicznych. Postuluje się, aby w przypadku prowadzenia prac ziemnych, melioracyjnych pod właściwym nadzorem archeologicznym, a w przypadku odkrycia zabytku archeologicznego podjęcie niezbędnych działań zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie ochrony archeologicznej ustalenia Studium wskazują także obszary stanowisk archeologicznych, objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych.

W zakresie **rozwoju systemów komunikacji i transportu** w ustaleniach Studium sankcjonuje istniejący system komunikacyjny. Dodatkowo na etapie planu miejscowego konieczne jest wprowadzenie systemu komunikacyjnego zapewniającego właściwe skomunikowanie obszaru, ~~z możliwością zmiany przebiegu dróg lub zmiany klasy o jedną klasę techniczną, przy zachowaniu głównych kierunków ich przebiegu.~~ W zakresie głównych ciągów komunikacyjnych ustalenia Studium wprowadzają nowy przebieg planowanej obwodnicy Wolbromia, zgodnie z istniejącą koncepcją budowy tejże drogi.

W zakresie **rozwoju infrastruktury technicznej** nakazuje się dążenie do rozbudowy sieci wodociągowej (w miarę wzrostu zapotrzebowania ze strony

mieszkańców), z możliwością dopuszczenia rozwiązań indywidualnych i zbiorowych, rozwoju sieci kanalizacyjnej sanitarnej dla terenu całej gminy, w tym szczególnie dla terenów wiejskich, gdzie dostępność do kanalizacji jest obecnie znikoma, z możliwością wprowadzenia rozwiązań indywidualnych lub zbiorowych. W zakresie gospodarowania odpadami ustalenia i obowiązki na gminę nakładają przepisy odrębne. Należy stwarzać korzystne warunki dla pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Jednocześnie przez obszar zmiany przebiegają linie napowietrzne elektroenergetyczne, od których wyznaczono strefy, gdzie w ustaleniach planu miejscowego ma zostać wyregulowany sposób ograniczenia w zagospodarowaniu tych stref. Postuluje się wprowadzenie w planach miejscowych właściwych linii zabudowy. Ustalenia planu zakładają także budowę nowego odcinka sieci 110 kV w kierunku Pilicy, obecnie przedstawionego w dwóch wariantach przebiegu, gdzie w ustaleniach planu po wybraniu konkretnego przebiegu koniecznym będzie wprowadzenie stosownych ograniczeń w zagospodarowaniu terenów bezpośredniego sąsiedztwa z przebiegiem linii. Dodatkowo przez teren gminy przebiega sieć wysokiego ciśnienia DN150, w związku z tym plan miejscowy winien uregulować zachowanie tzw. strefy kontrolnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie **zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej** w Studium postuluje się pozostawienie istniejących terenów zieleni leśnej, a także ich poszerzenie. Obszary rolnicze stanowią dominujący element struktury funkcjonalno-przestrzennej terenów wiejskich. Z uwagi na zróżnicowaną przydatność rolniczą gleb, część z tych obszarów, szczególnie w zachodniej części gminy powinna być przeznaczona pod użytkowanie inne niż rolnicze.

W zakresie **ochrony przed powodzią** na obszarze opracowania nie zostały wskazane obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. Związane jest to z faktem, iż część cieków wodnych na obszarze gminy ma charakter okresowy. Występują rzeki jak Biała Przemsza i Szreniawa, jednakże nie są nich prowadzone pomiary w zakresie poziomu wód. Obszar jednakże narażony jest na niebezpieczeństwo powodzi co związane jest w szczególności z występowaniem ekstremalnych opadów. Również część terenów wzdłuż cieków wodnych charakteryzuje występowanie wysokiego poziomu wód gruntowych, co sprzyja podsiąkaniu gleby i jej zmniejszoną chłonnością.

W zakresie **obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji**, na terenie gminy nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji. Za tereny, które mogą być wskazane do ewentualnych przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji można uznać:

- obiekty zabytkowe lub o walorach kulturowych (m. in. zespoły pałacowo-parkowe, dwory, folwarki), w przeważającej części obiekty po zlikwidowanych PGR;

- pozostałe nie wykorzystane obiekty gospodarcze;
- istniejąca zabudowa zagrodowa sprzed 1945 r. o wysokich walorach architektonicznych,
- tereny nieczynnych składowisk odpadów.

Studium w zakresie tych obszarów postuluje:

1. Poprawę stanu technicznego obiektów poprzez remonty i modernizacje oraz wyposażenie w standardowe urządzenia infrastruktury technicznej.
2. Dostosowanie funkcji współczesnej do wartości zabytkowych zespołów i obiektów.
3. Wyeliminowanie funkcji uciążliwych i degradujących.
4. Zachowanie w miarę możliwości funkcji poszczególnych części zespołów pałacowo-parkowych (pałace – funkcje usługowe lub mieszkaniowe, folwarki – funkcje usługowe lub gospodarcze, parki – funkcje rekreacyjne).
5. Adaptację istniejących, niewykorzystanych obiektów gospodarczych na cele przetwórstwa rolnego, usług komercyjnych i urzędzeń obsługi rolnictwa o ile przepisy szczególne nie będą takich adaptacji wykluczać.
6. Adaptację budynków gospodarczych lub ich części w istniejącej zabudowie zagrodowej na usługi nieuciążliwe.
7. Obszary po byłych wysypiskach powinno się wykorzystać głównie w kierunku leśnym.

W Studium dopuszczono **inwestycje celu publicznego**.

V. OCENA WPŁYWU USTALEŃ STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

V.1 Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Gmina Wolbrom w części miejskiej jest obszarem już w większości zainwestowanym. Obowiązujące dotychczas ustalenia Studium, a także obowiązującego planu miejscowego nie zostały drastycznie zmienione. Wprowadzone funkcje stanowią jedynie uzupełnienie istniejącej tkanki miejskiej, uzupełnionej przez usługi. Rozwój terenów szczególnie pod zabudowę mieszkaniową ma nastąpić głównie na obszarach wiejskich. Starano się uzupełnić istniejące zespoły zabudowy lub wprowadzać kompleksy nowej zabudowy, stanowiące zwarte zespoły. Utrzymano część istniejącej zabudowy w postaci obszarów oderwanych od pozostałych zespołów na terenach chronionych, gdzie wytyczne organów z zakresu ochrony środowiska, wskazywały jednoznacznie na znaczne ograniczenie nowej zabudowy.

Na pozostałych terenach unikano rozdrobnienia struktury funkcjonalno-przestrzennej. Szczególnie istotnym zadaniem było odsunięcie terenów mieszkaniowych od planowanej obwodnicy Wolbromia, która jako droga o zwiększonym natężeniu ruchu może stanowić obciążenie dla terenów sąsiednich. Zaznaczyć należy, iż Studium nie przesądza o lokalizacji zabudowy w konkretnym miejscu. Możliwość ich lokalizacji zostanie oceniona na etapie planu miejscowego, przy czym uwzględnić należy także postulowaną w Studium strefę uciążliwości. Ustalenia Studium postulują na etapie planu miejscowego szczegółowe rozplanowanie funkcji m.in. z zakresu niewielkich usług towarzyszących terenom mieszkaniowym. Terenami stanowiący obciążenie dla terenów sąsiednich są tereny przemysłowe. W związku z powyższym należy na etapie planu miejscowego rozważyć konieczność wprowadzenia zieleni izolacyjnej.

V.2 Wpływ ustaleń Studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Ustalenia Studium zakładają rozwój zabudowy głównie na terenach nieużytków lub terenach o niskiej jakości gleby. Co prawda na niektórych obszarach rozwój zabudowy nastąpi na terenach o III klasie bonitacyjnej gleb, jednakże związane jest to z koniecznością zachowania właściwej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Wyznaczone tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, nie powinny negatywnie oddziaływać na glebę i powierzchnię ziemi, z uwagi na ograniczenia wynikające z intensywności zabudowy, dominującą rolę zabudowy jednorodzinnej, niosącej dla środowiska mniejsze obciążenie niż zabudowa wielorodzinna (szczególnie na obszarach wiejskich). Ustalenia Studium wskazują także na konieczność pozostawienia terenów biologicznie czynnych. Zmiany w zakresie wpływu na powierzchnię ziemi na terenie objętym zmianą studium polegać będą przede wszystkim na powstaniu znacznie większej liczby terenów nieprzepuszczalnych, jednakże wszelkie procesy inwestycyjne powodują takie obciążenie środowiska. Istotnym jest więc przestrzeganie ustaleń Studium w zakresie utrzymania części terenów czynnych biologicznie. Większe obciążenie dla środowiska wynikać może z zabudowy terenów aktywności gospodarczej, gdzie maksymalna wielkość zabudowy może być większa niż na pozostałych terenach. Istotnym jest więc stosowanie do ustaleń Studium w zakresie zaopatrzenia w media, a także odprowadzania przede wszystkim wód opadowych i roztopowych, szczególnie tych pochodzących z terenów komunikacyjnych. Wyznaczenie terenów użytkowanych rolniczo, nie powinno

znacznie oddziaływać na środowisko, jednakże największym zagrożeniem dla gleb jest przenikanie miogenów do wody, lub zbytne nawożenie powierzchni gleby i zachwianie jej bioróżnorodności i spadek sprawności. Biorąc pod uwagę uciążliwości związane z komunikacją istotnym jest wprowadzenie na nowych i remontowanych odcinkach dróg utwardzonej nawierzchni i odpowiednie ich odwodnienie, w związku z występowaniem substancji ropopochodnych.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Wprowadzone zagospodarowanie nie powinno znacząco wpływać na wody gruntowe i powierzchniowe. Czynnikiem zanieczyszczającymi wody może być przenikanie szczególnie substancji ropopochodnych do gleby z terenów komunikacyjnych. Również niewłaściwe gospodarowanie na terenach zabudowanych poprzez usuwanie ścieków i innych zanieczyszczeń do gleby i wód powierzchniowych mogą wpływać na zanieczyszczenie środowiska. W związku z tym istotnym jest w planach miejscowych wyraźne określenie sposobu zaopatrzenia w media, a także przestrzeganie przepisów odrębnych w zakresie usuwania odpadów. Istotnym zagadnieniem z uwagi na możliwość występowania na terenie systemów melioracji jest ich eutrofizacja, która następuje również wskutek niewłaściwego nawożenia. Studium wskazuje jednocześnie obszary o wysokim poziomie wód podziemnych, gdzie postuluje się ograniczenie wprowadzania zabudowy, ze względu na zwiększoną możliwość przenikania substancji szkodliwych do wód podziemnych, a także możliwość okresowych podtopień.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Obszar gminy Wolbrom charakteryzuje się niewielkim stopniem wykorzystania zbiorczego systemu ogrzewania. Poszerzenie terenów mieszkaniowych i usługowych powodować będzie zwiększenie emisji spalin do środowiska. Konieczne jest więc promowanie rozwiązań proekologicznych, a także jak postulują ustalenia Studium, wprowadzenie w planie miejscowym ograniczeń związanych z emisją spalin. Tereny aktywności gospodarczej mogą stanowić w zależności od rodzaju prowadzonej działalności różne źródło emisji do środowiska. Ograniczenie uciążliwości zanieczyszczenia na tych terenach niwelowane ma być wskutek zapewnienia odpowiedniej ilości terenów biologicznie czynnych, a także wprowadzenie zieleni w istniejącą zabudowę. Dodatkowym czynnikiem powodującym emisję szkodliwych substancji do atmosfery jest transport kołowy. Ustalenia Studium przewidują odsuwanie zabudowy

od głównych ciągów komunikacyjnych, szczególnie poza obszarem miasta i w pobliżu planowanej obwodnicy Wolbromia.

Czynnikiem niwelującym w części emisje będzie odpowiednie kształtowanie terenów zielonych: izolacyjnej, wzdłuż ciągów komunikacyjnych, a także zieleni towarzyszącej zabudowie. Jednakże nie przewiduje się znacznego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Ograniczenie niskiej emisji związane ma być z wykorzystaniem ogrzewania o wysokiej sprawności o proekologicznych źródeł energii.

Wpływ na klimat akustyczny

Tereny zlokalizowane w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych - drogowych znajdują się w strefie bezpośredniego oddziaływania hałasu (bezpośrednie sąsiedztwo z terenem komunikacyjnym). Nie przewiduje się znacznego oddziaływania tych terenów na obszar Studium i brak przekroczenia dopuszczalnych poziomów. Tereny dróg nie są i nie powinny być szczególnie obciążone ruchem komunikacyjnym, więc oddziaływanie będzie marginalne. Wyjątek stanowią tutaj drogi wojewódzkie, gdzie zabudowa występująca w pierwszej linii zabudowy od tych dróg narażona jest na zwiększony poziom hałasu. Planowane są w ramach programów wojewódzkich podjęcie działań w celu wprowadzenia ochrony obszarów zabudowanych poprzez lokalizację ekranów akustycznych, a także nawierzchni o zmniejszonej uciążliwości pod względem hałasu, jednakże działania te wiążą się z modernizacją dróg, a przez to są to działania długofalowe. Ustalenia Studium nakazują modernizację i ochronę akustyczną obszarów o zwiększonej uciążliwości pod względem hałasu, jednakże szczególnie uciążliwe drogi nie są w zarządzie gminy, a więc działania na nich podejmowane należą do organów innego szczebla. Jednakże działania gminy w tym zakresie powinny być nakierowane na nakreślanie problemu i dążeniu do wprowadzenia rozwiązań korzystnych dla mieszkańców gminy.

W celu ochrony terenów przed hałasem, ustalenia Studium nakazują, aby wprowadzane funkcje nie oddziaływały niekorzystnie poza obszar prowadzonej działalności. Wyznacza się także teren ~~pod~~gdzie możliwe jest lokalizowanie m.in. farmy wiatrowej. Wyznaczony obszar uwzględnia także ich strefy ochronne, które ochraniać mają sąsiednie tereny przed uciążliwościami związanymi z hałasem.

Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy

Obszar Gminy Wolbrom zlokalizowany jest w części w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009, a także ponad 20 50% obszaru gminy zajmuje Park Krajobrazowy Orlich Gniazd wraz z otuliną. Siedliskami dominującymi na obszarach

chronionych są: lasy mieszane - 22,89 % powierzchni terenu, lasy iglaste - 53,72 % powierzchni terenu, łąki wilgotne i łąki świeże - 0,24 % powierzchni terenu, lasy liściaste zrzucające liście na zimę - 8,19 % powierzchni terenu. Tereny te w przeważającej części, poza lasami liściastymi, występują w małym zakresie na obszarze gminy. Obecnie teren gminy pokrywają w przeważającej części lasy iglaste, z dominującą sosną. Miejscami pozostały także kompleksy lasów bukowych z domieszką dębu, jaworu, grabu i sosny. Element podszyciu lasu stanowią: jarzębiny, leszczyzny, dziki bez, uzupełnione przez runo w postaci bluszczu, kopytnika i jeżyny. Obszary podmokłe są miejscem występowania kompleksów olchowych, łągi natomiast olszy czarnej, jaworu, klonu zwyczajnego, jesionu i wierzby. Żyzne gleby z kolei porastają lasy grądowe z: grabem, klonem jaworem, jodłą i lipą drobnolistną. Obszar szczególnie w granicach terenów chronionych porastają lasy jaworowe, z domieszką wiązu górskiego i buka.

Dużą część obszaru gminy w związku z małą powierzchnią terenów leśnych, zajmuje roślinność ruderalna. Występująca szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych i na terenach użytków rolnych.

Na obszarze gminy występują siedliska ptactwa: bociana białego i czarnego, kaczki, gęsi, nur, perkoz, bączek, czapla siwa. Gatunki te występują okresowo lub stale na obszarze gminy. Na obszarze gminy licznie występują chruściele oraz siewki. Występują szczególnie siedliska sów, zimorodka lub pluszcza. Na terenach łąk, pastwisk, pól i zadrzewień śródpolnych obserwuje się występowanie takich zwierząt jak: bażant, kuropatwa, cietrzew, skowronek, pliszka żuła, łozów i cierniówka. Wśród zwierzyny leśnej obserwuje się występowanie dzików, lisów, kuny leśne, kamionki, zajęcy. Występują także gady i płazy: żmije, szczególnie zygzakowata, jaszczurki, padalce, gniewce, kumak nizinny, traszki oraz różne gatunki żab i ropuch.

Obszar gminy w związku z występowaniem dużej ilości jaskiń jest siedliskiem licznych gatunków nietoperzy oraz bezkręgowców żyjących w jaskiniach.

Planowane zainwestowanie nie wpływa na zachwianie zewnętrznych stref ekotonowych. Co prawda właściwe gatunkowe kształtowanie przestrzeni leśnej (wewnętrznej strefy ekotonowej) nie jest przedmiotem opracowania Studium, jednakże w zakresie zewnętrznej strefy ekotonowej ustalenia Studium postulują odsuniecie zabudowy od granicy lasu, a jednocześnie zagospodarowanie, które z reguły sąsiaduje z terenami leśnymi pozwala na właściwe ukształtowanie strefy ekotonowej, gdyż lasy otaczają głównie tereny rolne i zieleni nieurządzonej o funkcji rolniczej.

Wprowadzone zainwestowanie nie powinno wpływać w znaczny sposób na istniejącą szatę roślinną i faunę obszaru gminy. Istniejące tereny leśne zostały zachowane, a także uzupełniono je o nowe tereny przeznaczone pod zalesienia.

Szczególnie na obszarach wiejskich zabudowa nie wchodzi agresywnie w tereny łąk, pastwisk, będącymi naturalnymi siedliskami części zwierzyny. Lokalizowana ma być ona głównie wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. Jedynie wyznaczenie nowego przebiegu obwodnicy Wolbromia powinno być poprzedzone badaniami z zakresu możliwego oddziaływania na faunę i florę obszaru. Obszary szczególnie cenne przyrodniczo zlokalizowane w zachodniej części gminy nie stanowią terenów inwestycyjnych, a zachowanie stref krajobrazowych i ekspozycji sprzyjać będzie pozostaniu terenów zielonych niezabudowanych, co także wpłynie pozytywnie na krajobraz naturalny obszaru.

Wpływ na klimat lokalny

Wprowadzone zagospodarowanie będzie miało niewielki wpływ na klimat lokalny. Jedynie miejscowo możliwe jest wskutek wprowadzania nowej zabudowy powstanie prądów wietrznych i punktowa emisja zanieczyszczeń atmosferycznych. Określenie w ustaleniach Studium terenów biologicznie czynnych może przeciwdziałać ocieplaniu powietrza, wskutek niezabudowywania terenu warstwami nieprzepuszczalnymi. Tereny zabudowane zlokalizowane są w większości w znacznej odległości od terenów leśnych, stąd też nie powinny występować zamglenia na terenach zabudowanych.

Wpływ na krajobraz i ludzi

Ustalenia Studium nie wpłyną niekorzystnie na krajobraz i ludzi. Wprowadzona zabudowa została ograniczona wysokościowo, dodatkowo w związku ze stosunkowo niewielką intensywnością zabudowy na większości terenów nie powinno nastąpić duże zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych. Wprowadzenie nowych terenów zabudowanych zmieni w niewielki sposób krajobraz obszaru opracowania, gdyż starano się uzupełniać istniejącą zabudowę lub wyznaczać zwarte zespoły zabudowy. Ustalenia Studium wyznaczają także obszary ochrony krajobrazu lub ekspozycji, postulując przez to zachowanie szczególnie cennych elementów krajobrazu, a także ochronę szczególnie cennych panoram i widoków. Ograniczono możliwość lokalizowania nowych terenów przemysłowych, pozostawiając je praktycznie wyłącznie w dotychczasowych granicach występowania.

W celu ochrony i kształtowania części krajobrazu wyznaczone zostały strefy krajobrazowe. Ustalenia Studium dla stref wskazują, iż w granicach stref wszelkie procesy inwestycyjne powinny być podporządkowane ekspozycji nadrzędnych wartości krajobrazowych. Przekształcenie terenu naturalnego (zachowanie historycznych rozłogów pól, cieków wodnych, stawów itp.) oraz masywów wysokiej zieleni muszą być

podejmowane zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Wyznaczonych zostało 12 obszarów stref krajobrazowych. W większości tych stref nie wprowadza się dużych obszarów zainwestowanych, a obejmują one głównie tereny niezabudowane. Stwierdzić należy, iż występowanie stref krajobrazowych nie wyklucza lokalizowania na ich obszarze jakichkolwiek terenów inwestycyjnych, jednakże ich przekształcenie musi być zgodne z przepisami odrębnymi, a nowe tereny zabudowane dopuszczane są przede wszystkim w miejscach wskazanych ustaleniami Studium. Wyznaczenie stref krajobrazowych pozwoli na zachowanie dominującej roli krajobrazu rolniczego w ich granicach.

Farmy wiatrowe przewidziane do realizacji w ramach wyznaczonego ~~strefy~~ obszaru lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi są elementami punktowymi o dużej wysokości stanowiące obcy element krajobrazu. Analizując występowanie na części terenu przeznaczonego pod ~~strefę elektrowni wiatrowych~~ obszar na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi, strefy ochrony krajobrazu K5 należy wskazać, iż Studium nie wskazuje miejsc lokalizacji poszczególnych farm wiatrowych lub innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Nakazuje się jedynie aby ~~farmy te~~ były one lokalizowane wraz ze swoją strefą oddziaływania zlokalizowane były w granicach ~~strefy elektrowni wiatrowych ww. strefy rozmieszczenia urządzeń o wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.~~ Jednocześnie ustalenia Studium w zakresie ustaleń dla strefy krajobrazowej wskazuje się, iż wszelkie działania inwestycyjne podporządkowane mają być ekspozycji nadrzędnych wartości krajobrazowych. W związku z tym na etapie planu miejscowego, w przypadku wskazywania konkretnych terenów przeznaczonych pod lokalizację m.in. farm wiatrowych lub farm fotowoltaicznych koniecznym będzie uwzględnienie tego warunku. Jednocześnie podkreślić należy, iż w granicach strefy K5 nie zabrania się lokalizacji strefy oddziaływania od farm wiatrowych, która to nie będzie oddziaływać na krajobraz, gdyż stanowi ona obszar potencjalnego oddziaływania farm wiatrowych pod względem uciążliwości hałasu. Ustalenia Studium nakazują minimalizowanie lokalizacji obiektów farm wiatrowych w ramach strefy, z dopuszczeniem na etapie planu możliwości wprowadzenia zakazu lokalizacji tych obiektów, co z uwagi na konieczność uwzględnienia w strefie także strefy uciążliwości nie powinno bezpośrednio wpływać na ochronę krajobrazu Budzynia. Jednocześnie zaznaczyć należy, iż ~~strefa elektrowni wiatrowych obszar na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi~~ obejmuje część obszaru strefy K5 w oddaleniu od obszaru wsi Budzyń, co nie powinno

bezpośrednio wpłynąć na krajobraz samej wsi. Zaznaczyć należy, iż ~~strefa elektrowni wiatrowych~~ ~~obszar na którym rozmieszczone ... jw.~~ zlokalizowany jest w znacznej odległości od terenów chronionych Natura 2000 i Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd wraz z jego otuliną. Zlokalizowana jest w niewielkiej części w granicach obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym wzdłuż rzeki Szreniawy. Jednakże przedmiot ochrony tych obszarów polega przede wszystkim na ochronie szlaków migracji zwierząt, na co wprowadzone zagospodarowanie nie powinno mieć wpływu. Oddziaływanie farm wiatrowych (~~jako jednego z odnawialnych źródeł energii możliwych do lokalizacji~~) na trasy migracji ptactwa omówione zostało w rozdziale dotyczącym oddziaływania farm wiatrowych. Jednocześnie ponownie zaznaczenia wymaga fakt, iż wskazanie ~~strefy elektrowni wiatrowych~~ ~~obszarów odnawialnych źródeł energii~~ ~~wraz ze ze strefami ochronnymi~~ na danym terenie, nie przesądza o lokalizacji na tym terenie wiatraków, o czym przesądzać będzie plan miejscowy.

Wpływ na obszar Natura 2000 i obszar Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd

Obszar Gminy Wolbrom zlokalizowany jest w części w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 240009, a także ponad ~~20-50%~~ obszaru gminy zajmuje Park Krajobrazowy Orlich Gniazd wraz z otuliną. Obszar Natura 2000 zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy. Planowane zainwestowanie nie powinno wpływać na przedmiot ochrony obszarów chronionych. W granicach obszaru gminy zidentyfikowano siedliska przyrodnicze wskazane do ochrony w ramach terenów Natura 2000 w okolicy miejscowości Strzegowa. Występują tam siedliska grądu śródłądowo-europejskiego i kontynentalnego oraz niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie oraz kwaśnych buczyn. Ponadto znajdują się punktowe elementy w postaci jaskiń niedostępnych do zwiedzania, jaworzyn i lasów klonowo-lipowych na stokach i zboczach, muraw kserotermicznych oraz wapiennych ścian skalnych ze zbiorowiskami. Wskazane przez organ ochrony środowiska zagrożenia ostoi są związane ze zmianą poziomu wód gruntowych, emisją do powietrza, uprawą terenów rolniczych, a także presji budowlanej, a także niekontrolowanej działalności turystycznej.

Wskazać należy, iż na terenach występowania siedlisk nie dopuszcza się nowej zabudowy, a jednocześnie ustalenia Studium zarówno na terenie Natura 2000, ale także i Parku Krajobrazowego wykluczają poza terenami zabudowanymi wprowadzania nowej zabudowy.

Na terenie Natura 2000 wskazane obszary zainwestowane zajmują jedynie niewielkie obszary w pobliżu Strzegowej, są to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, stanowiące niewielkie obszary istniejącej zabudowy. W obszarze

Natura 2000 występują także częściowo tereny usług i usług sportu. Na obszarze Domaniewic wskazane są także niewielkie tereny mieszkaniowe, stanowiące uzupełnienie istniejącej zabudowy, a także tereny usług sportu. Zaznaczyć należy, iż tereny stanowią obszary wskazane w obowiązujących planach miejscowych pod zabudowę lub jest to istniejąca zabudowa. W związku z czym ustalenia Studium nawiązują swymi ustaleniami do obowiązującego prawa miejscowego i stanu zastanego.

Mając na uwadze, iż zarówno samo przeznaczenie terenów na których występują siedliska, jak i ich najbliższe otoczenie nie podlega zmianie zagospodarowania, nie należy spodziewać się negatywnego wpływu ustaleń Studium na te siedliska. W Studium nie wprowadza się funkcji uciążliwych dla tych terenów, szczególnie dla obszaru Natura 2000. Obszar Natura 2000 nie obejmuje praktycznie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Analizując możliwość wpływu zagospodarowania proponowanego na obszarze ostoi w zakresie emisji do powietrza to wobec braku nowego zainwestowania będzie ono praktycznie niezauważalne, natomiast względem ochrony wód, a także intensywnej produkcji rolnej, wskazać należy, iż ustalenia Studium wskazują sposoby ochrony wód m.in. poprzez właściwy system kanalizacji sanitarnej. Natomiast nie wprowadzają ustaleń w zakresie rodzaju upraw i sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, a także nie wskazują na ilość i formę nawożenia terenów rolniczych lub nie mogą wprowadzać zakazu wypasu na terenach. Działania w tym względzie należą do innych organów i instytucji, w tym z zakresu ochrony środowiska, a Studium nie może nakazywać tymże organom zakresu prowadzonej działalności. Co więcej ustalenia Studium nie mogą wprowadzać zakazów z zakresu penetracji istniejących jaskiń. Wymaga to podjęcia odpowiednich działań organizacyjnych, a nie planistycznych.

Analizując wprowadzone zagospodarowanie na terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd wskazać należy, iż przyrost zabudowy w granicach samego Parku dotyczyć będzie wyłącznie niewielkiego poszerzenia istniejących terenów przeznaczonych pod zabudowę, a także w części usankcjonowania istniejących terenów, względem obowiązujących aktów prawa miejscowego. Nowym terenem pod zabudowę nie można nazwać terenów niezabudowanych przeznaczonych w obowiązujących aktach prawa miejscowego pod zabudowę, których ocena oddziaływania na przedmiot ochrony Parku następowała na etapie wcześniejszej procedury planistycznej. W związku z powyższym wyraźnie podkreślić należy, iż w obrębie Parku Krajobrazowego nie wprowadza się nowych terenów inwestycyjnych, oderwanych od istniejącej zabudowy, a powiększenie terenów inwestycyjnych w ramach wcześniej przeznaczonych do zainwestowania obszarów będzie marginalne. Nie można więc mówić o naruszeniu przez wprowadzone zagospodarowanie przedmiotu ochrony Parku. Analizując szczegółowo wpływ na cele ochrony Parku

(Rozporządzenie nr 81/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2005r.), wprowadzone zainwestowanie na terenie Parku nie będzie wpływać na zakłócenie wartości przyrodniczej jego obszaru, z uwagi na znaczne ograniczenie możliwości zabudowy i pozostawienie znacznej ilości terenów biologicznie czynnych i odsuniecie zabudowy od cennych siedlisk przyrodniczych. Zachowuje się także tradycyjną formę zabudowy głównie poprzez ograniczenie wysokości zabudowy, a także wprowadzenie właściwych stref ochrony konserwatorskiej, w tym podejmuje się także działania z zakresu ochrony krajobrazu poprzez wskazanie stref ekspozycji i krajobrazowych. Uwzględniając cel społeczny ochrony Parku usankcjonowanie istniejącego zagospodarowania i marginalne poszerzenie terenów zainwestowanych nie będzie wpływać na wzrost presji urbanistycznej. Jednocześnie wobec wskazania na promowanie i rozwijanie funkcji turystycznej, wypoczynku sankcjonuje się istniejące tereny usług sportu. Dodatkowo wprowadzone zagospodarowanie nie narusza zakazów wprowadzonych dla terenu Parku.

Analizując wprowadzone zagospodarowanie na terenie otuliny Parku stwierdzić należy, iż nowe stosunkowo niewielkie kompleksy zabudowy wprowadzone będą na obszarze Lgoty Wolbromskiej, Zarzecza, Kalisia i Domanewic. Jednakże w większości są to kompleksy zabudowy głównie mieszkaniowej jednorodzinnej wyznaczone jako zwarte kompleksy na podstawie występującej pojedynczej zabudowy. Pozostałe wyznaczone nowe tereny inwestycyjne stanowią nawiązanie do już usankcjonowanej zabudowy i terenów pod nią przeznaczonych lub w niewielkim stopniu poszerzają jej zasięg.

~~Planuje się~~ Dopuszcza się ponadto realizację elektrowni wiatrowych **jako jednego z możliwych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii** (w stosunkowo dużej odległości od obszaru Natura 2000 i obszaru Parku Krajobrazowego i jego otuliny). Analizując możliwość oddziaływania na środowisko, wiatraki takie mogą powodować kolizje ptaków ze śmigłami wiatraka lub jego podstawą. Natomiast poza niewielkim zwiększeniem ilości emitowanego hałasu, inwestycja nie oddziałuje negatywnie na środowisko.

W celu zmniejszenia ilości kolizji ptaków ze śmigłami wiatraka możliwe jest ich odpowiednie oznaczenie barwne, stosowanie fal radiowych lub inne. Zaznaczyć należy, iż kolizje ptaków ze śmigłami wiatraka są rzadsze szczególnie dla obszaru Natura 2000 niż z liniami elektrycznymi napowietrznymi. Reasumując, zaznaczyć należy ponownie, iż planowana lokalizacja wiatraków przebiega poza terenami Natura 2000, a ich oddziaływanie będzie znikome na środowisko, a głównym minusem takiej inwestycji jest jej wpływ na krajobraz. Szczegółowe oddziaływanie wprowadzonych farm wiatrowych zostało omówione poniżej.

Analizując oddziaływanie planowanego zainwestowania na wskazane obszary węzłowe to wskazać należy, iż obszar o znaczeniu międzynarodowym pokrywa się z zasięgiem granicy Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i jego otuliny, w miejscowości Kaliś posiada on większy zasięg jak granica otuliny Parku. Mając na uwadze, iż ustalenia Studium wskazują na konieczność odsunięcia zabudowy od terenów leśnych, a także strefę wolną od zabudowy wzdłuż terenów cieków wodnych, nie należy spodziewać się przerwania istniejących szlaków migracyjnych. Dodatkowo wskazanie maksymalnej wielkości zabudowy nie będzie wpływało na szlaki migracji ptactwa. Obszar węzłowy o znaczeniu krajowym w okolicach Szreniawy stanowią tereny w niewielkim stopniu zainwestowane, gdzie zabudowa zlokalizowana jest głównie wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych, a wprowadzone nowe tereny inwestycyjne stanowią w przeważającej części uzupełnienie i połączenie istniejących kompleksów zabudowy. Jednocześnie zaznaczyć należy, iż tereny węzłów stanowią w przeważającej części tereny leśne i tereny otwarte, zabudowa istniejąca i projektowana występują praktycznie wyłącznie wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych, co w połączeniu ze wcześniej omówionymi zasadami sytuowania zabudowy jak na obszarze węzłowym o znaczeniu międzynarodowym nie będzie powodować przerwania istniejących szlaków migracyjnych. W związku z powyższym wprowadzone zainwestowanie nie będzie wpływać na zanik lub nawet osłabienie populacji cennych przyrodniczo gatunków flory i fauny.

Podsumowując należy uznać, iż wprowadzone zainwestowanie na terenach chronionych nie pomniejszy znacznie terenów przepuszczalnych, a pozwoli głównie na utrzymanie istniejącego zagospodarowania i ochronę występujących obszarów cennych przyrodniczo. Większa ilość nowych terenów inwestycyjnych wskazana została na terenie otuliny Parku, jednakże nie będzie ona stanowić zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania Parku i jego celów ochronnych.

Oddziaływanie farm wiatrowych i innych obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii

W opracowywanym Studium wskazano ~~obszary stanowiące strefę elektrowni wiatrowych~~ obszar na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi.

W związku z tym analizie podlegają także zagrożenia związane z realizacją tejże inwestycji.

Zagrożenia dla środowiska związane z farmami wiatrowymi i innymi urządzeniami wytwarzającymi energię z odnawialnych źródeł energii można podzielić na kilka etapów.

Pierwszy z nich to etap budowy. Uciążliwości dla środowiska mogą wynikać z:

- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych,
- możliwość zanieczyszczenia powietrza,
- emisji hałasu na etapie budowy wiatraków,
- emisji pola elektromagnetycznego,
- możliwości zniszczenia miejsc przebywania, kryjówek żerowisk i tras migracji zwierząt oraz zakłócenia funkcjonowania, niszczenie naturalnej flory oraz siedlisk przyrodniczych,
- niszczenie krajobrazu,
- zmiany w krajobrazie kulturowym.

Analizując ten etap wskazać należy, iż przy właściwie prowadzonym procesie inwestycyjnym oddziaływanie może być związane jedynie z oddziaływaniem na krajobraz, gdyż tereny w granicach strefy obszaru nie stanowią miejsca bytowania cennych elementów przyrodniczych, a właściwe prowadzenie procesu inwestycyjnego podlega nadzorowi odpowiedniego organu budowlanego, a nie jest rolą Studium.

Kolejny etap to etap eksploatacji. W związku z nim mogą wystąpić następujące zagrożenia dla środowiska, związane z oddziaływaniem głównie farm wiatrowych:

- oddziaływania na ornitofaunę poprzez: możliwość zderzeń ptactwa z elementami wiatraka, niszczenie siedlisk, lub ich fragmentów, zmiana wzorców wykorzystania terenu, oddziaływanie poprzez tworzenie efektu bariery. Jak wskazuje szereg opracowań liczba zderzeń ptactwa z łopatami lub konstrukcja wiatraka jest mniejsza, niż z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi, poprzez stosowanie odpowiedniej kolorystyki łopat, urządzeń dźwiękowych itp.
- oddziaływanie na chiropterofaunę poprzez: możliwość zderzeń nietoperzy z elektrownią lub uraz ciśnieniowy, utrata lub zmiana trasy przelotu, utrata żerowisk, niszczenie kryjówek, działania podejmowane w celu przeciwdziałania są podobne jak wyżej opisane dotyczące ochrony ptactwa,
- oddziaływanie na środowisko akustyczne poprzez: emisje hałasu mechanicznego (hałas emitowany przez przekładnicę i generator) oraz szumu aerodynamicznego (hałas emitowany przez łopaty wirnika). Występująca obecnie technologia pozwala ograniczyć emisje hałasu mechanicznego do poziomu poniżej szumu aerodynamicznego. Zaznaczyć jednak należy, iż szum aerodynamiczny zwiększa się wraz z wielkością turbiny. Wielkość emitowanego hałasu aerodynamicznego zależy głównie od: „...sposobu rozmieszczenia turbin w obrębie farm oraz ich modelu, ukształtowania terenu, prędkości i kierunku wiatru

oraz rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu². Zaznaczyć należy, iż odczuwalna wielkość hałasu uzależniona jest także od hałasu tła. Im jest on wyższy tym hałas wynikający z użytkowania farm wiatrowych jest mniejszy.

- oddziaływanie infradźwięków – wyniki przeprowadzonych badań wskazują, iż elektrownie wiatrowe nie emitują infradźwięków na poziomie zagrażającym człowiekowi. Zaznaczyć należy, iż jakiegokolwiek odczuwalne uciążliwości dla człowieka i zwierząt mogą wystąpić jedynie w przypadku nieprzerwanego przebywania w bliskim sąsiedztwie farm wiatrowych. Jednak mimo to żadne badania nie wskazują na negatywne oddziaływanie zarówno hałasu, jak i infradźwięków na zdrowie człowieka.
- oddziaływanie pola elektromagnetycznego – budowa i sposób osłony generatora i transformatora powoduje, iż istniejące pole elektromagnetyczne jest ekranowane. W związku z powyższym jest ono praktycznie pomijane w jakichkolwiek badaniach oddziaływania pola elektromagnetycznego, z uwagi na znikomy charakter.
- oddziaływanie tzw. efektu lustra wody, powstającego wskutek odbicia w panelach lustra otoczenia. Problem ten dotyczy przede wszystkim ptactwa wodnego i owadów. Jednakże odsuniecie obszarów cennych przyrodniczo od obszarów lokalizacji farm fotowoltaicznych powinno ograniczyć to zjawisko.
- oddziaływanie na krajobraz – farmy wiatrowe są elementem obcym w krajobrazie. Są one w pełni identyfikowane z odległości nawet około 7 km (uzależnione jest to od rzeźby terenu). W związku z powyższym opracowane zostały wytyczne w zakresie projektowania farm wiatrowych zakładające, **takie ich lokalizowanie aby ograniczyć oddziaływanie na krajobraz. Z kolei farmy fotowoltaiczne nie są widziane z dużej odległości, jednakże zajmują zazwyczaj znaczna powierzchnie terenu.**

Zaznaczyć należy, iż lokalizacja **farm wiatrowych obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii** poprzedzona będzie uzyskaniem wymaganych przepisami prawa decyzji administracyjnych, które to określą szczególne dopuszczalne parametry inwestycji, wobec określonej już szczegółowej lokalizacji inwestycji.

Na etapie Studium nie ma możliwości szczegółowej oceny wpływu projektowanej farmy wiatrowej **i innych urządzeń wytwarzających energię** na środowisko, z uwagi na brak parametrów technicznych planowanej inwestycji oraz brak określenia szczegółowej lokalizacji obiektu. W związku z tym, wskazano jedynie obszar możliwy

² Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływania farm wiatrowych.. str. 24

do ich lokalizacji wraz ze strefa ochronną, co wpłynie na ochronę terenów zabudowanych i przyrodniczych.

VI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO

Głównymi zagrożeniami, dla jakości środowiska na terenie Studium jest niekontrolowany rozwój terenów zabudowanych, pogarszający się stan układów komunikacyjnych, brak systemu powiązań komunikacyjnych pozwalających na rozwój obszaru, a także obciążenie dla terenów mieszkaniowych związane z sąsiedztwem terenów dróg wojewódzkich, a także lokalizacji przemysłu. Zagrożenia te dotyczą klimatu akustycznego, powietrza atmosferycznego oraz środowiska gruntowo-wodnego. Ustalenia Studium mają właśnie na celu zapobieganie takim niekontrolowanym zjawiskom, szczególnie poprzez właściwe rozwiązania wskazane do wprowadzenia w planach miejscowych. Istotnym jest wprowadzenie dla terenów minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych określenie rodzajów i sposobu zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną i ogrzewania. Rozwój terenów usługowych i przemysłowych, został obostrzony zakazem oddziaływania tej funkcji poza obszar zainwestowania, w celu minimalizowania niekorzystnego oddziaływania. Postuluje się wprowadzenie zieleni izolacyjnej, w celu ochrony krajobrazu, swoistej izolacji terenów uciążliwych. Jednocześnie wprowadzona struktura funkcjonalno-przestrzenna odsuwa tereny szczególnie wrażliwe na uciążliwość przemysłowe od tych terenów. Ustalenia Studium w zakresie układu komunikacyjnego zachowują istniejący szkielet układu drogowego, wprowadzając jednocześnie w rejonie Gołaczew i dalej w kierunku północnym zmodyfikowany przebieg obwodnicy Wolbromia. Obecnie brak jest możliwości odsunięcia już istniejącej zabudowy od terenów dróg wojewódzkich, jednakże ustalenia Studium w miejscach, gdzie uciążliwość tych dróg pod względem hałasu przekracza dopuszczalne poziomy, postulują wprowadzenie barier dźwiękochłonnych. Jednocześnie w związku z planowaną obwodnicą Wolbromia nie wprowadza się w jej pobliżu funkcji mieszkaniowych. Rozwój terenów mieszkaniowych spowoduje także rozwój systemu komunikacyjnego, jednakże szczegółowość Studium nie pozwala na ukształtowanie układu komunikacyjnego dla konkretnych działek, w związku z tym postuluje się na etapie planu miejscowego opracowanie szczegółowej obsługi komunikacyjnej poszczególnych obszarów. Rozwój zabudowy uwarunkowany jest zwiększeniem obciążenia dla środowiska,

zarówno pod względem wzrostu ilości odpadów stałych i płynnych, jak i konieczność zaopatrzenia w media, a także zwiększenie powierzchni terenów nieprzepuszczalnych i emisji szczególnie w okresie grzewczym do powietrza substancji ze spalania. Ustalenia Studium postulują w szczególności rozwój systemu kanalizacji sanitarnej, który na obszarze wiejskim występuje w znacznie ograniczonym zasięgu i ograniczenie liczby indywidualnych zbiorników bezodpływowych. W zakresie ogrzewania na obszarze wiejskim dominujący będzie indywidualny system ogrzewania. Jednak należy w planie miejscowym wprowadzić takie ograniczenia, aby dopuścić stosowanie jedynie ogrzewania o wysokiej sprawności. Na obszarze miejskim postuluje w większym zasięgu wykorzystanie zbiorczego systemu ogrzewania, który obecnie posiada znaczne rezerwy.

Zwiększenie terenów zainwestowanych pośrednio wskutek ustaleń Studium, a w szczególności poprzez ustalenia dla planu miejscowego (gdyż samo Studium jest wyłącznie aktem kierownictwa wewnętrznego) będzie niewątpliwie większym obciążeniem dla środowiska także poprzez zmianę krajobrazu. W związku z czym wprowadzone zostały ograniczenia w wysokości zabudowy na terenie, a także strefy ochrony konserwatorskiej. Pozwolą one w planach miejscowych na takie ukształtowanie zabudowy, aby nie zatracić charakteru obszaru, a jednocześnie zachować i wyeksponować charakterystyczne elementy zabudowy i terenów sąsiednich.

W zakresie eksploatacji terenów przeznaczonych na funkcje rolnicze, należy szczególnie przeciwdziałać zbyt intensywnej produkcji rolniczej, a przede wszystkim promować rolnictwo oparte o mniejszą liczbę środków chemicznych, w tym także nawozów. Prowadzona produkcja rolna powinna być dostosowana do możliwości produkcyjnych gleb, ich rodzaju oraz istniejących stosunków wodnych. Jednocześnie wraz z prowadzoną produkcją rolną Studium wprowadza rozwój funkcji wiejskich obszarów sąsiednich, w tym wzrost terenów przeznaczonych pod zabudowę, przede wszystkim mieszkaniową jednorodzinną.

Wszystkie prowadzone procesy inwestycyjne powinny uwzględniać możliwości środowiska obszaru, zapewniać równowagę między prowadzonymi działaniami i oddziaływaniem na środowisko, a jego pojemnością, po przekroczeniu, której poszczególne jego elementy podlegać będą procesowi stopniowej degradacji.

VII. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, z punktu widzenia opracowywanego dokumentu istotne są m. in.:

- 1) Konwencja Wiedeńska w sprawie ochrony warstwy ozonowej z 1985 r. Dokument zakłada, iż zwiększanie się, a nawet emisja na obecnym poziomie chlorofluorowęgla i halonów może spowodować znaczną szkodę w warstwie ozonowej. Konwencja określa konieczność ochrony warstwy ozonowej poprzez wspólne badania, wymianę informacji, stosowne ustawodawstwo oraz szeroko pojętą współpracę. Planowane zagospodarowanie na terenie Studium nie powinno powiększać w znacznym stopniu emisji do powietrza substancji niszczących warstwę ozonową.
- 2) Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową z 1987 r. Jest rozwinięciem konwencji wiedeńskiej, kładzie szczególny nacisk na rozwiązania formalno-prawne w zakresie ochrony warstwy ozonowej. Ustalenia Studium poprzez wprowadzenie ograniczeń w zakresie emisji zanieczyszczeń spowodowanych ogrzewaniem, mają na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- 3) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z 1992 r. Konwencja zakładająca systematyczną konieczność ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza. Planowane zagospodarowanie na terenie Studium ma na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, poprzez modernizację szlaków komunikacyjnych, stwarzanie barier przestrzennych dla zanieczyszczeń, postulowanie wykorzystania ekologicznych systemów ogrzewania itp.
- 4) Konwencja o różnorodności biologicznej z 1992 r. Konwencja ta kładzie nacisk na ochronę bioróżnorodności, właściwy dostęp do zasobów genetycznych, a także ich przekazywanie i właściwy transfer technologii. Kładzie nacisk na wykorzystanie zasobów biologicznych, stwarzanie możliwości do tworzenia programów naprawczych dla obszarów zdegradowanych, stwarzanie właściwych programów edukacyjnych i informacyjnych dla społeczeństwa o znaczeniu i możliwościach ochrony bioróżnorodności. Ustalenia Studium nie wpływają na zakłócenie istniejącej bioróżnorodności, nie postulują wprowadzania

monokultur, podejmują działania w celu zachowania bioróżnorodności, poprzez zapisy dotyczące uwarunkowań przyszłego zagospodarowania.

- 5) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt z 1979 r. (Konwencja Bońska). Konwencja ustala katalog gatunków dzikich zwierząt wędrownych stanowiący załącznik do konwencji. Na obszarze Studium wskazane zostały obszary węzłowe. W związku z tym postuluje się w Studium ochronę dziko żyjących zwierząt i ich szlaków wędrownych.
- 6) Konwencja o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych (Konwencja Bazylejska). Konwencja ta kładzie nacisk na ochronę człowieka i środowiska, poprzez redukcję do minimum emisji odpadów niebezpiecznych, a także niekontrolowany ich import i eksport. Uwarunkowania związane z gospodarką odpadami uregulowane są obecnie przepisami odrębnymi.
- 7) Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Konwencja z Aarhus). Konwencja kładzie nacisk na udział społeczeństwa w procesie tworzenia prawa, szczególnie związane z inwestycjami mogącymi oddziaływać na środowisko. Procedura uchwalania Studium zapewnia szeroki udział społeczeństwa na etapie jego opracowywania i uchwalania.

Cele Studium uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej:

- **STRATEGIA „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO” – perspektywa do 2020 r.**”, uchwała nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014r.

Strategia ta kładzie główny nacisk na rozwój nowych metod pozyskiwania energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej. Z perspektywy środowiska kładzie ona nacisk na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz reforma gospodarki wodnej. W zakresie ograniczenia emisji do środowiska kładzie się nacisk na ograniczenie emisji związków azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla oraz pyłów PM10 i PM2,5. Działania takie związane mają być szczególnie poprzez unowocześnienie sektora energetycznego, - a także co ma związek z politykami gmin - ograniczenie niskiej emisji, czyli emisji ograniczenie emisji z lokalnych i indywidualnych źródeł energii, głównie poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych źródeł pozyskiwania ciepła. W zakresie gospodarki wodnej kładzie się nacisk na dokończenie realizacji systemu gospodarki wodnościekowej, ochronę przeciwpowodziową, a także wykorzystanie zasobów wodnych do pozyskiwania energii i racjonalne wykorzystanie zasobów wód. Jednocześnie w związku z realizacją inwestycji z zakresu gospodarki energetycznej szczególnie istotnym jest prowadzenie postępowań z zakresu oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Ustalenia Studium w pełni realizują zasady zawarte w strategii. Promuje się rozwój nowoczesnych technologii w zakresie gospodarki ciepłowniczej i wykorzystanie ogrzewania o wysokiej sprawności co wpłynąć ma na ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Wskazuje się także na potrzebę większego wykorzystania istniejącej sieci ciepłowniczej, w celu eliminowania części emisji niskiej. W zakresie gospodarki wodnościekowej wskazuje się na potrzebę rozwoju kanalizacji sanitarnej na terenie wiejskim gminy. Jednocześnie w celu ochrony istniejących cieków wodnych, a także mając na uwadze płytki poziom wód gruntowych wyznaczono strefę hydrogeniczną. Przytoczono przykłady wyraźnie wskazują na realizację wskazań zawartych w strategii w opracowywanym dokumencie.

- **KRAJOWA STRATEGIA OCHRONY I UMIARKOWANEGO UŻYTKOWANIA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ WRAZ Z PROGRAMEM DZIAŁAŃ** – dokument ten definiuje główne problemy związane z niszczeniem bioróżnorodności spowodowanym działalnością człowieka, wraz z określeniem zasad prowadzenia działań w zakresie ochrony bioróżnorodności. Ochrona bioróżnorodności musi mieć na celu nieniszczenie naturalnych siedlisk gatunków, braku wprowadzania monokultur itp.

- **KRAJOWY PROGRAM ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI** – jest to dokument uwzględniający i pokazujący m.in. problem terenów leśnych ich ochrony i prowadzenia zalesień w aspekcie planowania przestrzennego. Na terenie opracowania zachowuje się istniejące tereny leśne, a jednocześnie postuluje się wprowadzanie dodatkowych dolesień, powiązanych z istniejącymi lasami w jeden zwarty system.

- **KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI** – uwzględnia przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska odpadami. Realizowane to może być poprzez zwiększenie segregacji, a także wtórne wykorzystanie odpadów. Ustalenia w tym zakresie zawarte są w przepisach odrębnych.

- **KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH** – dokument ten wskazuje główne problemy w dziedzinie gospodarki ściekami, określając diagnozę stanu wyposażenia głównych aglomeracji, wraz z określeniem przyszłych potrzeb w tym zakresie, a także zagospodarowania ścieków. Ustalenia Studium kładą nacisk na szersze wykorzystanie zbiorczej kanalizacji, ograniczenie **znacznego wzrostu liczby** zbiorników indywidualnych.

Biorąc pod uwagę konieczność uwzględnienia w dokumentach niższego rzędu zapisów zawartych w dokumentach o szczeblu krajowym, dokumenty opracowane na poziomie województwa zawierają ustalenia zawarte w programach krajowych. Zaliczamy do nich m.in.:

- Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014 (Kraków 2007)

Program ten przedstawia zasadnicze zagrożenia dla środowiska województwa małopolskiego wraz z określeniem strategii i zadań mających na celu uwzględnienie aspektów ekologicznych w prowadzonej polityce przestrzennej. Główne działania skierowane do realizacji tego celu polegają na dostosowaniu dokumentów strategicznych, a także planów i innych dla potrzeb związanych z ochroną środowiska. Podstawową zasadą polityki ekologicznej województwa małopolskiego, przyjętą w dokumentach na szczeblu regionalnym, jest zasada zrównoważonego rozwoju.

Dokument kładzie nacisk na realizację celu strategicznego, którym jest *"...stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju społecznego i wysokiej jakości życia - co decyduje o atrakcyjności i spójności regionu jako bezpiecznego i przyjaznego miejsca zamieszkania oraz pobytu, a w konsekwencji o jego konkurencyjności jako wszechstronnego środowiska życia."*³

Celami pośrednimi do osiągnięcia celu strategicznego są:

- zapewnienie wysokiej jakości życia w czystym i bezpiecznym środowisku przyrodniczym,
- zapewnienie wysokiej jakości środowiska przyrodniczo-kulturowego i przestrzeni regionalnej.

Sam dokument definiuje cel nadrzędny polityki ekologicznej województwa jako *zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez poprawę stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.*

W związku z upływem zasięgu czasowego obecnie obowiązującego programu ochrony środowiska dla województwa małopolskiego istotnym wydaje się zanalizowanie opracowywanego Studium z postulatami Projektu Programu Strategicznego Ochrony Środowiska, który obecnie podlega konsultacjom społecznym.

Zgodnie z ww. dokumentem celem głównym w zakresie ochrony środowiska jest *poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski.*

Dla osiągnięcia tego celu wyznaczono priorytety:

- 1. Poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego.*
- 2. Ochrona zasobów wodnych.*
- 3. Rozwijanie systemu gospodarki odpadami.*
- 4. Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych.*

³ Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014 str. 56

5. Regionalna polityka energetyczna.

6. Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego.

7. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.

8. Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych."⁴

Ad. 1. Realizacja celu priorytetu ma następować poprzez ograniczanie emisji do powietrza z indywidualnych źródeł energii, przemysłu, transportu i energetyki.

Ad. 2. Realizacja priorytetu ma następować poprzez uporządkowanie systemu odprowadzania ścieków, stosownie do Krajowego programu Oczyszczania Ścieków. Zwraca się uwagę także na utrzymanie i rozbudowę systemu wodociągowego i optymalizację zużycia wody.

Ad. 3. Realizacja priorytetu poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, recycling i ich segregację.

Ad. 4. *"Celem realizacji priorytetu jest zabezpieczenie mieszkańców Małopolski przed skutkami negatywnych zjawisk, jakimi są: powódź, susze, osuwiska oraz zagrożenia ze strony awarii przemysłowych. Realizacja celu wymaga zastosowania w dużej mierze działań technicznych jak również koncepcyjnego spojrzenia na zagospodarowanie przestrzenne."*⁵

Ad. 5. Realizacja priorytetu ma następować poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i optymalizację wykorzystania obecnych, poprzez poprawę infrastruktury.

Ad. 6. Realizacja celu ma polegać na zachowaniu bioróżnorodności obszaru województwa poprzez zapobieganie degradacji form objętych ochroną.

Ad. 7. Realizacja priorytetu ma następować poprzez:

"• Budowa zintegrowanych systemów informatycznych do zarządzania i monitoringu satelitarnego w Małopolsce, integracja istniejących systemów,

• Budowa systemu zintegrowanej łączności dla służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i ratownictwo w województwie,

• Rozwój informatycznego systemu osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK),

• Stworzenie regionalnego systemu zarządzania kryzysowego w tym systemów wczesnego ostrzegania w zakresie wystąpienia intensywnych zjawiska atmosferycznych, anomalii pogodowych i skażenia środowiska,

⁴ Projekt Programu Strategicznego Ochrony Środowiska str. 51

⁵ Projekt Programu Ochrony Środowiska str. 71

- *Rozwój i utrzymanie Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (MIIP) na potrzeby wsparcia systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.*⁶

Zadania te powinny być realizowane na szczeblu ponadgminnym.

Ad. 8. Realizacja celu ma następować poprzez zwiększenie poziomu zaangażowania społecznego w kształtowanie polityki przestrzennej na poziomie regionalnym i lokalnym, zapewnienie dostępu do informacji o środowisku, edukację ekologiczną, podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Opracowywane Studium zawiera ustalenia w zakresie promocji alternatywnych źródeł energii i ciepła, a także ogranicza możliwość stosowania rozwiązań indywidualnych. Postuluje się większe wykorzystanie istniejącego w miejscowości Wolbrom systemu ciepłowniczego. Postuluje się rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej, szczególnie na terenie wiejskim. Nakazuje się ochronę cennych elementów przyrodniczych ustanowionych na podstawie przepisów odrębnych. Wskazuje się w Studium tereny o wysokim poziomie wód gruntowych i narażonych na podtopienia, gdzie lokalizowanie zabudowy nie jest wskazane. Wskazuje się także tereny przeznaczone pod lokalizację farm wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, gdzie należy także przestrzegać strefy ochronne względem istniejących lub projektowanych terenów zabudowanych. Ustalenia są w pełni zgodne z przyjętymi priorytetami projektu strategii jw.

Plan Gospodarki Odpadami dla województwa małopolskiego

Plan ten zakłada wzrost ilości odpadów komunalnych w miastach poniżej 50 tys. mieszkańców do 2020 r. o około 10 %. Zgodnie z prognozą ilość odpadów podlegających biodegradacji będzie rosła, jednak liczba odpadów, które będą mogły podlegać składowaniu będzie maleć, stąd też na obszarze województwa konieczna jest rozbudowa bazy związanej z zagospodarowaniem tych odpadów. Przedłożona prognoza zakłada również wzrost na obszarze województwa odpadów niebezpiecznych o około 5 % w skali roku. W szczególności na obszarze województwa przewiduje się spadek ilości olei odpadowych, a także wzrost ilości odpadów medycznych i zużytych baterii i akumulatorów. Plan prognozuje także zmianę liczby pozostałych rodzajów odpadów szczegółowych. Ustalenia planu kładą nacisk na przeciwdziałanie powstawania odpadów.

Do sposobów zapobiegania powstawania odpadów należy zaliczyć przede wszystkim:

- kampanie informacyjne, programy szkoleniowe w zakresie gospodarki odpadami,
- zachęty do czystej konsumpcji,
- promocja ponownego wykorzystania i napraw,

⁶ Projekt.....str. 88

- selektywna zbiórka surowców wtórnych (papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne) i dalsze postępowanie z nimi prowadzące do odzysku materiałowego,
- monitoring ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów,
- stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) przy wyborze i zastosowaniu urządzeń i maszyn,
- przestrzeganie parametrów procesów technologicznych,
- analizowanie i weryfikacja stosowanych technologii i norm zużycia materiałów, pod kątem ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów,
- magazynowanie odpadów w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska,
- zwiększenie ilości odpadów poddawanych procesom odzysku i recyklingu oraz ograniczenie składowania nieprzetworzonych odpadów komunalnych,
- wprowadzanie systemów zarządzania środowiskowego ISO oraz zasad „Czystszej Produkcji” w sektorze gospodarczym, co wpływa bezpośrednio na ograniczenie zanieczyszczeń spowodowanych wytwarzanymi odpadami w procesie produkcyjnym.⁷

Plan gospodarki odpadami zakłada jako swoje główne cele:

- przerwanie powiązania pomiędzy rozwojem gospodarczym, a wzrostem ilości odpadów,
- propagowanie selektywnej zbiórki odpadów i ich odzysku,
- zmniejszenie ilości odpadów składowanych,
- przeciwdziałanie powstawaniu nielegalnych składowisk.

Zgodnie z Planem Gospodarki odpadami gmina Wolbrom zaliczona została do I regionu gospodarki odpadami - regionu zachodniego. Zgodnie z przeprowadzonym przetargiem odpady gminne składowane są na terenie składowiska w Ujkowie Starym.

W zakresie odpadów komunalnych wskazano najważniejsze problemy:

- zbyt niski poziom selektywnego zbierania odpadów komunalnych (12 %),
- brak skutecznego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych oraz odpadów wielkogabarytowych,
- brak wystarczającej liczby i przepustowości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem odpadów komunalnych (instalacji mechaniczno-biologicznego i termicznego przekształcania odpadów, zakładów demontażu odpadów wielkogabarytowych),
- brak systematycznych badań morfologii odpadów komunalnych,
- niedoskonały system ewidencji powstających odpadów i sposobów gospodarowania nimi,
- niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów („dzikie wysypiska”, spalanie odpadów w gospodarstwach domowych),
- niedostateczny stan świadomości ekologicznej społeczeństwa szczególnie w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- brak zorganizowanego wtórnego obiegu sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych,

⁷ Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego str. 44-45

- nie został zrealizowany cel uzyskania od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w ilości 4 kg na mieszkańca w skali roku.⁸

W ramach obecnie istniejących przepisów, gmina prowadzi na swoim obszarze system zbiórki odpadów na podstawie stosownych przepisów gminnych i działania te są czynione niezależnie od dokumentów sporządzanych w ramach planowania przestrzennego.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla powiatu olkuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019

Program wyznacza cele ekologiczne:

- Kryteria o charakterze organizacyjnym, w tym wymiar i znaczenie przedsięwzięcia, wraz zabezpieczeniem właściwych środków, przy spełnieniu warunków zrównoważonego rozwoju,
- Kryteria o charakterze środowiskowym, w tym możliwość likwidacji zagrożenia, zgodność podejmowanych działań z programami nadrzędnymi, zapewnienie właściwej efektywności przedsięwzięcia
- Cele ekologiczne dla powiatu olkuskiego:
 - *środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,*
 - *wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa,*
 - *ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,*
 - *zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii.*⁹

Opracowywane Studium Wolbromia jest zgodne z przyjętymi celami ekologicznymi m.in. poprzez:

- rozwój infrastruktury technicznej, w tym głównie na terenach wiejskich,
- ustanowienie stref ochronnych wokół cieków wodnych,
- ustanowienie stref konserwatorskich,
- wskazanie i ochrona terenów cennych przyrodniczo,
- ograniczenie zanieczyszczeń powstających z emisji do powietrza,
- wskazanie terenów pod farmy wiatrowe i inne urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii,
- wykorzystanie potencjału systemu ciepłowniczego.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wolbrom

⁸ Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego str. 95

⁹ Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla powiatu olkuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019

Dokument w zakresie ochrony środowiska gminy Wolbrom kładzie nacisk na:

- ochronę wód, poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury, kontrolę i ograniczenie indywidualnych zbiorników wodnych, regulację cieków wodnych, tworzenie zbiorników retencyjnych,
- ochronę powietrza poprzez usprawnienie systemów ogrzewania indywidualnego, termoizolację budynków, ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i jej kontrolę, wskazanie emisji liniowej z transportu drogowego,
- ochronę przed hałasem poprzez wskazanie tras drogowych powodujących zagrożenie hałasem, modernizację dróg, ochronę terenów narażonych na hałas poprzez zastosowanie odpowiednich systemów izolacji, działalność edukacyjną,
- ochronę powierzchni ziemi poprzez wskazanie terenów, gdzie nastąpiło zanieczyszczenie gleby, edukację prowadzącą działalność rolniczą i leśną w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki rolnej i leśnej, promowanie rolnictwa ekologicznego i agroturystyki, rekultywację terenów zdegradowanych,
- ochronę lasów poprzez plan zalesień, ochronę przeciwpożarową lasu, wprowadzanie nasadzeń, prowadzenie gospodarki leśnej,
- ochronę przyrody poprzez rozwój i ochronę terenów cennych przyrodniczo, w tym terenów chronionych przepisami odrębnymi,
- edukację ekologiczną poprzez wzrost świadomości mieszkańców z zakresu ekologii, ochrony środowiska i promocję cennych walorów przyrodniczych obszaru gminy,

Wszystkie postulaty, jak zostało to już wcześniej opisane, mają swoje odniesienie w opracowanym Studium. Postuluje się rozwój infrastruktury technicznej, wprowadza się strefy ochronne od cieków wodnych, wskazuje się tereny narażone na zagrożenie hałasem, wskazuje się nowe tereny przeznaczone pod zalesienia i utrzymuje się istniejące tereny leśne, wskazuje się możliwość rozwoju agroturystyki, wskazuje się tereny objęte ochroną, a jednocześnie wyznacza się dodatkowe strefy ochronne z zakresu krajobrazu kulturowego i środowiska.

Analiza zmian ustaleń zawartych w Studium w porównaniu do obowiązujących dokumentów planistycznych

Na terenie gminy obowiązuje obecnie Studium przyjęte uchwałą Nr XXXII/239/02 Rady Miejskiej w Wolbromiu z dnia 22.VIII.2002r i 9 planów miejscowych, z tego największy obszar gminy obejmuje plan miejscowy uchwalony uchwałą nr XXIV/228/08 Rady Miejskiej w Wolbromiu z dnia 27.10.2008r. (Dz.U. Woj. Małopolskiego nr 852, poz. 6358 z dnia 15.12.2008r.), zmieniony w części tekstowej planem uchwalonym uchwałą Nr XVI/84/2011 Rady Miejskiej w Wolbromiu z dnia 8 listopada 2011r.

w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wolbrom obejmującą część tekstową w zakresie od §4 do §37 Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2011r Nr 572, poz. 6314.

Ustalenia opracowywanego Studium nawiązują zarówno do obowiązujących planów miejscowych i Studium. W ramach wprowadzenia nowych funkcji zakłada się rozwój szczególnie terenów mieszkaniowych na obszarach wiejskich. Jednakże wprowadzone tereny mieszkaniowe stanowią uzupełnienie istniejącej zabudowy lub wyznaczają nowe kompleksy zabudowy sankcjonujące istniejącą zabudowę lub zagospodarowanie terenu. Dodatkowo poprzednio obowiązujące Studium opracowywane było na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów tj. ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994r., w związku z tym zakres obecnie opracowywanego dokumentu jest w części odmienny, co spowodowane jest obowiązującymi przepisami odrębnymi. Ustalenia Studium nawiązują do obowiązującego dokumentu pod kątem wskazanych stref ochronnych.

Natomiast zgodne w dużym stopniu z planami miejscowymi jest sposób zabudowy poszczególnych terenów tj. wysokość zabudowy, powierzchni zabudowy itp. Co prawda ustalenia planu miejscowego są znacznie bardziej szczegółowe, jednakże opracowywane Studium wprowadza przeznaczenie dla terenów nawiązujące do obecnie obowiązujących dokumentów planistycznych. Rozwój szczególnie funkcji mieszkaniowej na terenach wiejskich związany był przede wszystkim z liczbą złożonych wniosków. Znaczna liczba wniosków zmusiła gminę do rozważenia możliwości poszerzenia terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenach wiejskich. Reasumując rozwój terenów zabudowanych, związany był przede wszystkim, z potrzebami zgłoszonymi przez mieszkańców gminy.

Analiza zgodności ustaleń Studium z wytycznymi opracowania ekofizjograficznego

- zakaz lokalizacji działalności zaliczanych do inwestycji mogących **zawsze** znacząco oddziaływać na środowisko, a w przypadku podjęcia takich inwestycji uzyskanie odpowiedniej decyzji administracyjnej - ustalenia Studium wskazują, iż takie inwestycje winny być realizowane poza osiedlami mieszkalnymi, a jednocześnie wprowadzona inwestycja nie może wprowadzać do środowiska zanieczyszczenia większego niż wartości wskazane w przepisach odrębnych;

- zagospodarowanie terenów nieużytkowanych w kierunku głównie zabudowy o niskiej intensywności na terenach wiejskich - zagospodarowanie terenów nieużytkowanych na terenach wiejskich występowało głównie w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i to wyłącznie w zakresie pozwalającym na uzupełnienie

istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, także poprzez wyznaczenie nowych kompleksów zabudowy na terenach nie użytkowanych rolniczo;

- ochrona przed zanieczyszczeniami zarówno wód powierzchniowych jak i wód GZWP - na terenie gminy **postuluje się ograniczenie znacznego przyrostu ~~ograniczone~~ ~~możliwość~~ lokalizacji** oczyszczalni przydomowych i zbiorników bezodpływowych, nie wprowadzano także intensywnej zabudowy, szczególnie w pobliżu terenów otwartych, jednocześnie wokół cieków wodnych wyznaczono strefę hydrogeniczną, spełniającą rolę ochronną dla wód powierzchniowych;

- wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień wzdłuż terenów komunikacyjnych - ustalenia Studium postulują utrzymanie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych na wskazanych terenach rolniczych, dodatkowo ustalenia dla terenów dopuszczają lokalizację na terenie zieleni, a także postuluje się lokalizację wzdłuż części dróg, alei i szpalerów drzew;

- podjęcie działań mających na celu ochronę gatunków fauny i flory (głównie terenów sąsiednich) i stworzenie w tym celu niezbędnych inwestycji w postaci przepustów, osłon, nasadzeń itp. - ustalenia Studium nie pozwalają na realizację konkretnych inwestycji. Natomiast utrzymanie istniejących terenów leśnych i konieczność zastosowania przepisów odrębnych w przypadku realizacji inwestycji, głównie infrastrukturalnych, wpłynie niewątpliwie na zachowanie istniejącej flory i fauny. Jednocześnie ustalenia Studium wokół terenów lokalizacji cennych siedlisk nie wprowadzają terenów zabudowanych, a wprowadzenie nowych terenów inwestycyjnych na terenach cennych przyrodniczo jest marginalne;

- ochrona terenów bezpośrednio graniczących z terenami chronionymi i wprowadzenie tam zagospodarowania nie oddziałującego niekorzystnie na element ochrony - ustalenia Studium w pobliżu terenów chronionych nie wprowadzają funkcji szczególnie uciążliwych, głównie są to tereny zieleni nieurządzonej, rolnicze lub leśne;

- wprowadzenie nowej funkcji w tym mieszkaniowej powinno uwzględniać walory przyrodnicze terenu, na którym funkcja ta będzie wprowadzana nawet mimo braku prawnych zakazów wprowadzania określonej funkcji mającej mieć negatywne oddziaływanie na środowisko i możliwość jego przekształcenia - zabudowa mieszkaniowa szczególnie na terenach wiejskich była wprowadzana głównie jako uzupełnienie istniejącej zabudowy. Nie wprowadzano zabudowy kosztem terenów cennych przyrodniczo i w bezpośrednim otoczeniu cennych siedlisk przyrodniczych;

- przeciwdziałanie negatywnym czynnikom mającym wpływ na obszary chronione i o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych - ustalenia Studium starały się ograniczać niekorzystne oddziaływanie na tereny chronione poprzez wskazanie właściwej drogi w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, m.in. poprzez wskazanie

rozwoju kanalizacji sanitarnej na obszarze wiejskim. Pozostawiono istniejące tereny leśne, a dodatkowo sąsiedztwo tych terenów zapewnia możliwość utrzymania właściwego potencjału ekologicznego. Ustalenia Studium jednocześnie, funkcje mogące powodować jakiegokolwiek negatywne oddziaływanie na tereny chronione, lokalizują w stosunkowo dużej odległości od nich;

- okresowa ocena i w miarę potrzeb wprowadzanie barier akustycznych lub innych systemów ochrony akustycznej wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu - ustalenia Studium wskazują możliwość lokalizacji szpalerów drzew i barier dźwiękochłonnych wzdłuż ciągów komunikacyjnych na których okresowe badania wykażą przekroczenie standardów hałasu dla terenów sąsiednich określonych w przepisach odrębnych. Dodatkowo wzdłuż obwodnicy Wolbromia i pozostałych dróg postuluje się wprowadzenie strefy uciążliwości i odsunięcie zabudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi lub wprowadzenie odpowiednich wymagań konstrukcyjnych dla budynków;

- ochrona zabytkowych elementów struktury zabudowy wraz z towarzyszącymi terenami zieleni urządzonej - ustalenia Studium wprowadzają strefy ochrony konserwatorskiej, jednocześnie określając konkretne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów w nich się znajdujących;

- wyznaczenie nowych terenów leśnych w nawiązaniu do istniejących lasów - ustalenia Studium utrzymały istniejące tereny leśne, dodatkowo przy wskazywaniu ich posiłkowano się Uproszczonym Programem Urządzania Lasu, obejmującym obszar gminy;

- ochrona przeciwpowodziowa w zakresie występowania okresowych potoków - ustalenia Studium wzdłuż cieków wprowadziły strefę hydrogeniczną, na której obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu;

- zachowanie i ochrona naturalnych form krasowych obszaru - w ramach ochrony terenów wskazano pomniki przyrody, wśród których znajdują się także cenne formy krasowe, a jednocześnie w sąsiedztwie cennych form przyrody nieożywionej wprowadzono funkcje (lasy, zieleń nieurządzona), które nie powinny niekorzystnie na nie oddziaływać;

- ochrona torfowisk - wskazano je do ochrony w ramach proponowanego użytku ekologicznego Białej Przemszy;

- podejmowanie działań w celu poprawy jakości wód rzeki Biała Przemsza - w celu ochrony wód w wyznaczono strefę hydrogeniczną, jednocześnie postulowano rozwój zbiorczej kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich;

- ochrona gleb, m.in. poprzez wprowadzenie zbiorczej kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich - postulat ten jest jednym z głównych zawartych w Studium. Kanalizacja sanitarna powinna stanowić główny sposób odprowadzania ścieków,

a rozwiązanie w postaci zbiorników bezodpływowych winny być rozwiązaniami tymczasowymi, podobnie jest z oczyszczalniami przydomowymi, jednak obecnie obowiązujące przepisy prawa nie nakazują podłączenie obiektu do kanalizacji sanitarnej w przypadku takiej możliwości, gdy posiada on oczyszczalnię przydomową;

- stworzenie bufora wzdłuż cieków wodnych, gdzie poziom wód gruntowych jest szczególnie wysoki - ustalenia Studium wprowadzają strefę hydrogeniczną, na której występują ograniczenia w zagospodarowaniu.

VIII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ustalenia Studium nie będą miały transgranicznego oddziaływania zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 poz. 1235), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów.

IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego i kształtuje ono główne ramy dla opracowywanych planów miejscowych. Studium jest dokumentem ukazującym politykę przestrzenną gminy.

W przypadku braku realizacji Studium i braku jego uchwalenia, gmina ogranicza swoje możliwości w zakresie kształtowania tkanki zabudowy w przypadku uchwalania planów miejscowych. Co prawda na obszarze gminy obowiązuje obecnie plan miejscowy, jednakże szereg wniosków składanych przez mieszkańców gminy uwidacznia potrzebę rozważenia korekty istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Ustalenia Studium wskazują także marginalne wartości parametrów nowej zabudowy. W wyniku braku uchwalenia Studium może nastąpić niszczenie krajobrazu, powstawanie funkcji niekorzystnie oddziałujących na siebie i powstawanie konfliktów przestrzennych. Ustalenia studium kładą także nacisk na zachowanie odpowiedniej ilości terenów biologicznie czynnych, a także wprowadzają ograniczenia dla terenów o okresowo zwiększonej liczbie ludności, w zakresie możliwego niekorzystnego oddziaływania, warunkując,

iż musi ono ograniczać się do obszaru zainwestowania. Dodatkowo wprowadzenie terenów aktywności gospodarczej (tereny przemysłowo-usługowe, usługowe) warunkuje i sankcjonuje rodzaj możliwych funkcji o charakterze przemysłowym lub paraprzemysłowym, co powoduje, iż nie dopuszczalne jest wprowadzanie dowolnego rodzaju funkcji o tym charakterze, a także wpłynie na ograniczenia w zakresie niekorzystnego oddziaływania na tereny sąsiednie i środowisko. Podstawą prowadzonej polityki na terenie gminy powinno być zapewnienie odpowiedniej jakości życia swoim mieszkańcom. Założenia Studium wskazują na wyraźną potrzebę zachowania ładu przestrzennego m.in. poprzez harmonijne i stopniowe wprowadzanie różnego zagospodarowania, uwzględniając przy tym także potrzeby, jakie niesie za sobą nowowprowadzona funkcja. Biorąc pod uwagę aspekt środowiskowy (poza wcześniej wymienionymi), wyznaczona intensywność zabudowy znacznie ogranicza możliwości rozrastania się zabudowy, a przez to zwiększenie obciążenia dla środowiska. Wprowadzenie nowej zabudowy wiąże się z odpowiednim zapotrzebowaniem na infrastrukturę drogową i techniczną, ustalenia Studium w tym zakresie wyraźnie precyzują sposób dostarczania mediów oraz obsługę komunikacyjną. W wyniku spontanicznych inwestycji może nastąpić pogorszenie warunków środowiska gruntowo-wodnego, akustycznego i atmosferycznego, co przyczyni się do dalszego spadku jakości życia mieszkańców. Brak odpowiedniej infrastruktury i nie kształtowanie zabudowy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, uwzględniającego uwarunkowania środowiskowe, społeczne i gospodarcze, może doprowadzić do degradacji terenów cennych przyrodniczo.

W związku z planowanym zagospodarowaniem przestrzennym zauważa się następujące problemy, które określone zostały w Rozdziale X, tj.:

- zwiększony poziom emisji zanieczyszczeń powietrza (z terenów komunikacyjnych i systemów grzewczych, szczególnie na obszarach wiejskich, a także niski poziom wykorzystania zbiorczego systemu ogrzewania),
- ograniczenie bioróżnorodności terenu, szczególnie poprzez powiększenie terenów zabudowanych. Jednakże zaznaczyć należy, iż uszczuplone zostaną głównie tereny rolnicze, w większości nieużytkowane, które nie charakteryzują się występowaniem szczególnie cennych gatunków flory i fauny,
- właściwe ukształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej wskutek sąsiedztwa z terenami dróg wojewódzkich i planowanej obwodnicy Wolbromia,
- zapewnienie właściwej ochrony terenów cennych kulturowo i krajobrazowo, także poza granicami zmiany Studium,
- ochrona terenów melioracji wodnych,
- pomniejszanie terenów biologicznie czynnych,

- wzrost poziomu hałasu, wynikający z natężenia ruchu i nowej zabudowy,
- wzrost produkcji odpadów,
- potencjalne możliwości zanieczyszczenia wody i gleby wynikające z lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usług i terenów aktywności gospodarczej,
- przekształcenie krajobrazu i wprowadzenie do niego elementów obcych dla środowiska,
- mały stopień odprowadzania odpadów ciekłych przez zbiorcze systemy kanalizacyjne na terenie wiejskim,
- zagospodarowanie terenów dawnych wysypisk,
- możliwość wystąpienia konfliktów przestrzennych z innymi terenami.

Zaznaczyć należy, iż skala i wielkość wskazanych problemów są niwelowane poprzez wprowadzenie ograniczeń w zagospodarowaniu i właściwej obsłudze terenów.

X. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W związku z planowanym zagospodarowaniem przestrzennym zauważa się następujące problemy:

- zwiększony poziom emisji zanieczyszczeń powietrza (z terenów komunikacyjnych i systemów grzewczych) - niwelowane ma być to m.in. poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, gdyż ustalenia Studium nie dopuszczają przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza, promują rozwiązania proekologiczne, a także nakazują unormowanie w planach miejscowych warunków obsługi komunikacyjnej terenu. W pobliżu terenów dróg wojewódzkich istotnym jest działanie na rzecz wprowadzenia na części terenu barier dźwiękochłonnych, gdyż część zabudowy występuje obecnie w strefie zwiększonej uciążliwości hałasu,
- ograniczenie bioróżnorodności terenu - wprowadzona zabudowa ograniczy w pewien sposób bioróżnorodność obszaru. W trakcie prowadzenia działalności rolniczej zapewne stosowane będą środki ochrony roślin niszczące gatunki niepożądane i niszczące uprawy. Zmniejszająca się ilość terenów niezabudowanych może mieć konsekwencje migracji niektórych gatunków zwierząt na inny obszar. Jednocześnie ustalenia Studium dotyczą w znacznej części obszarów obszaru chronionego Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i w części obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska. W związku z tym ustalenia Studium mając na uwadze ochronę tych obszarów wprowadzają dodatkowe obostrzenia m.in. w zakresie wysokości zabudowy i sytuowania nowej zabudowy na tych terenach.
- właściwe ukształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej wskutek występowania znacznej części obszaru na terenach chronionych, przy terenach dróg wojewódzkich,

a także obszarów cennych krajobrazowo i kulturowo, właściwa struktura funkcjonalno-przestrzenna zdeterminowała w momencie opracowywania zmiany Studium kilkoma aspektami. Było to sąsiedztwo dróg o znacznym obciążeniu ruchem kołowym, co jest związane szczególnie z obciążeniem hałasem. Obszary chronione zgodnie z ustaleniami Studium powinny charakteryzować się występowaniem zabudowy o niższych parametrach, w celu ochrony krajobrazu, jednocześnie nowa zabudowa została w miarę możliwości odsunięta od głównych ciągów komunikacyjnych. Drugi aspekt to ochrona pozostałych terenów przed niekorzystnym oddziaływaniem terenów przemysłowych i paraprzemysłowych. Nakazano więc w tym zagadnieniu wprowadzenie zieleni izolacyjnej.

Obszar Studium objęto strefami ochrony konserwatorskiej, mają one na celu zachowanie głównych i charakterystycznych elementów obszaru, a także ekspozycję cennych kulturowo terenów sąsiednich,

- zapewnienie właściwej ochrony terenów cennych przyrodniczo, kulturowo i krajobrazowo, także poza granicami zmiany Studium – w celu ochrony kulturowej wyznaczono strefy konserwatorskie. Natomiast w zakresie ochrony terenów cennych przyrodniczo starano się wprowadzać takie zagospodarowanie, aby unikać terenów o dużej uciążliwości i emitującej zanieczyszczenia zarówno do powietrza jak i gleb i wód.
- ochrona terenów melioracji wodnych - w związku z faktem, iż obszar objęty zmianą stanowią obecnie, szczególnie na obszarach wiejskich w dużej mierze grunty rolne, zielone lub grunty, które użytkowane były w przeszłości jako grunty orne, ważnym jest właściwe postępowanie szczególnie z systemami melioracji wodnych na tych obszarach. Ustalenia Studium w tym zakresie nakazują utrzymanie lub przebudowę tego systemu,
- pomniejszanie terenów biologicznie czynnych - wprowadzona zabudowa doprowadzi do zmniejszenia terenów biologicznie czynnych, jednak ustalenia Studium wyznaczają dla terenów minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej,
- wzrost poziomu hałasu, wynikający z natężenia ruchu i nowej zabudowy - powstanie nowej zabudowy zarówno przemysłowej (w ograniczonym zakresie), jak i mieszkaniowej spowoduje większe obciążenie komunikacyjne. Jednakże skala zjawiska nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu i będzie zapewne znacznie mniejsza, jak na obszarach miejskich silnie zurbanizowanych,
- wzrost produkcji odpadów oraz potencjalne możliwości zanieczyszczenia wody i gleby wynikające z lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usług i terenów aktywności gospodarczej - wzrost liczby zabudowy zarówno mieszkaniowej, zagrodowej, jak i usługowej i aktywności gospodarczej, spowoduje wzrost ilości produkowanych odpadów. W związku z tym istotnym jest przestrzeganie w tym zakresie przepisów odrębnych i właściwe składowanie i przekazywanie wyspecjalizowanym firmom

powstałych odpadów. Jest to także istotne z punktu widzenia ochrony elementów środowiska, gdyż niewłaściwe składowanie odpadów może doprowadzić do przenikania zarówno gazów odpadowych, jak i substancji szkodliwych do gleby. Dodatkowo potencjalne możliwości zanieczyszczenia wody i gleby mogą wynikać ze zwiększonego obciążenia, a także rozwoju nowych terenów komunikacyjnych, przez co Studium zakłada m.in. możliwość odbioru wód opadowych i roztopowych poprzez system kanalizacji deszczowej,

- przekształcenie krajobrazu i wprowadzenie do niego elementów obcych dla środowiska - każda zabudowa stanowi element obcy dla krajobrazu. Jednakże ustalenia Studium poprzez ograniczenia w zakresie wysokości i powierzchni planowanej zabudowy mają na celu, aby nie stała się ona elementem niszczącym i dominującym,

- mały stopień odprowadzania odpadów ciekłych przez zbiorcze systemy kanalizacyjne na terenie wiejskim - problem związany szczególnie z odprowadzaniem odpadów na terenach wiejskich jest dość znaczny. Postuluje się rozwój sieci kanalizacji sanitarnej i stopniowe obejmowanie nią istniejącej i nowej zabudowy.

- zagospodarowanie terenów dawnych wysypisk - obszary przeznaczone do rekultywacji przeznaczone zostały w kierunku użytkowania leśnego,

- możliwość wystąpienia konfliktów przestrzennych z innymi terenami - ustalenia Studium starają się ograniczyć to wprowadzając pojęcie uciążliwości dla środowiska, a przez to ograniczając możliwość wpływu na siebie w sposób niekorzystny terenów sąsiednich.

XI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM, ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Metody analizy realizacji postanowień Studium uwzględniając ich wpływ na środowisko powinny odnosić się do:

- Skutków i oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu. Działania te powinny być skierowane szczególnie na monitoring działalności uznanych za potencjalnie szkodliwe dla terenów sąsiednich (głównie dotyczy to przedsięwzięć zaliczanych do niekorzystnie oddziałujących na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi).

W zakresie przedsięwzięć nie zaliczanych do tej kategorii należy oprzeć się przede wszystkim na okresowych badaniach sporządzanych przez różne organizacje, instytucje państwowe i samorządowe. W przypadku stwierdzenia niekorzystnego oddziaływania projektowanej inwestycji i wystąpienia w związku z tym uciążliwości dla

mieszkańców organy samorządowe powinny przeprowadzić odpowiednie badania określające źródło uciążliwości i przeciwdziałać jego występowaniu, lub ograniczyć szkodliwe oddziaływanie do minimum. Organy gminy powinny przeprowadzić właściwą analizę corocznych raportów dotyczących możliwości zwiększenia zanieczyszczenia środowiska na podstawie pomiarów i badań przeprowadzonych przez instytucje z zakresu ochrony środowiska, lub własne badania. Opracowania w zakresie uwarunkowań i kierunków ochrony środowiska winny następować co około 4 lata lub częściej w przypadku znacznej kumulacji inwestycji. Swoistą analizą w ramach okresowej kontroli wszelkich elementów środowiska jest Program Ochrony Środowiska, sporządzany przez gminę co 4 lata, o ile nie zawiera okresu perspektywy.

- Należy przestrzegać prawidłowości ustaleń Studium w zakresie kształtowania zabudowy wraz z elementami infrastruktury, ochrony przyrody i środowiska kulturowego.

Analiza w tym zakresie powinna dotyczyć przede wszystkim właściwie prowadzonej polityki przy pomocy planów miejscowych, zgodnych z ustaleniami Studium, które bezpośrednio mają realizować nakreślone w Studium główne kierunki polityki przestrzennej. Następnie analiza w tym zakresie powinna odnieść się do prowadzonych postępowań administracyjnych zezwalających na lokalizację poszczególnych przedsięwzięć (pozwolenia na budowę) oraz okresowego monitorowania zgodności zagospodarowania terenu gminy z ustaleniami Studium, a także rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

W ramach opracowywanego dokumentu w trakcie sporządzania projektu zmiany Studium wzięto pod uwagę kilka rozwiązań alternatywnych. Przyjęte w końcowym projekcie rozwiązania zostały wypracowane wskutek uwzględnienia kilku uwarunkowań: sąsiedztwo głównych ciągów komunikacyjnych, w tym terenów kolejowych, uwzględnienie istniejących systemów melioracji wodnej, istniejącej zabudowy, rozszerzenia funkcji obszaru poprzez zapewnienie ludności dostępu do usług i stworzenie nowych miejsc pracy, ochronę terenów Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska, możliwość wystąpienia okresowych podtopień i szczególnie wysoki poziom wód gruntowych, potrzeby zgłaszane przez mieszkańców, stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną, przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym. Przyjęte rozwiązania są konkluzją wszystkich wymienionych uwarunkowań i najkorzystniejszym z punktu widzenia obszaru kierunkami rozwojowymi.

XII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

XII.1. Przyjęte założenia

Przygotowany projekt Studium z założenia musi spełniać wymagania dotyczące ochrony środowiska. Zapisy ustaleń Studium zostały skonstruowane tak, aby przeciwdziałać, a nawet niwelować istniejące negatywne oddziaływanie proponowanych funkcji na środowisko, poprzez wskazanie określonych wytycznych do planów miejscowych. W przypadku braku możliwości niwelowania części negatywnego oddziaływania proponowanych funkcji ich niekorzystne oddziaływanie zostało zmarginalizowane, lub funkcje zostały względem siebie tak zlokalizowane, aby ich wzajemne oddziaływanie było jak najmniejsze. Zaznaczyć należy, iż lokalizacja proponowanych w ustaleniach Studium funkcji, w szczególności ich szczegółowa lokalizacja musi być zgodna z przepisami odrębnymi.

W celu określenia potencjalnego zagrożenia przyrodniczego wynikającego z zagospodarowania terenu objętego Studium, zgodnie z jego ustaleniami, sporządzone zostało na potrzeby niniejszej prognozy systematyczne zestawienie poszczególnych terenów, które to zostały przyporządkowane do poszczególnych grup charakteryzujących podobny stopień oddziaływania na środowisko. Dodatkowo określony został zasięg możliwego oddziaływania wraz z jego trwałością i odwracalnością, ustalenia takie dotyczą także oddziaływania na tereny sąsiednie w stosunku do obszaru opracowania. W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji wydzielone zostały cztery zasadnicze grupy przedstawione poniżej oraz uwidocznione w załączniku do niniejszej prognozy.

Grupa A

- Obszar cmentarzy – ZC;
- Obszary zieleni urządzonej – ZP;
- Obszary ogrodów działkowych – ZD;
- Obszary lasów, zalesień oraz obiektów gospodarki leśnej – ZL;
- Obszary wód powierzchniowych – WS.

Grupa B

- Obszary zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz leśnych i rybackich – RU;
- Obszary zieleni nieurządzonej o funkcji rolniczej – ZR;
- Obszary rolnicze – R;

Grupa C

- Obszar zabudowy śródmiejskiej – MC;
- Obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW;
- Obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach wiejskich– MN1;
- Obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie miejskim– MN;
- Obszary zabudowy usługowej – publicznej – UP;
- Obszary zabudowy usługowej – U, ~~UI~~;
- Obszary sportu i rekreacji – US;
- Obszary infrastruktury technicznej – I.

Grupa D

- Obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacji – KS;
- Obszary dróg i ulic publicznych - KD-G, KD-Z, KD-L, KD-D, KD-L/KD-D
- Obszary kolejowe - KK;
- Obszary obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – P/U;
- ~~Strefa elektrowni wiatrowych~~ granice obszarów na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energie z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi.

XII.2. Prognoza skutków wpływu ustaleń Studium na środowisko

Przedstawiona powyżej klasyfikacja (A-D) zawiera zestawienie terenów ustalonych w Studium, pogrupowanych względem ich oddziaływania na element przyrodniczy, krajobrazowy i społeczny. Uwzględniając te aspekty należy stwierdzić, iż:

Grupa **A** – tereny o korzystnym lub neutralnym wpływie na środowisko.

Ich występowanie wpływa na:

- utrzymanie bioróżnorodności,
- zachowanie elementu krajobrazowego przyrody,
- brak negatywnego oddziaływania na tereny chronione, w części na nich takie tereny występują,
- łagodzenie niekorzystnego oddziaływania innych terenów na elementy środowiska,
- zachowanie terenów czynnych biologicznie,
- korzystne oddziaływanie na mikroklimat,

- ochronę przed degradacją gleby (w przypadku prowadzenia właściwej gospodarki rolnej m.in. poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne),
- zachowanie elementu rekreacyjnego dla ludności,
- ekspozycję walorów krajobrazowych obszaru.

Funkcje znajdujące się w grupie nie wymagają intensywnych przekształceń, oddziałują lokalnie i są to obszary o odwracalnej trwałości oddziaływania. Tereny w tej grupie nie oddziałują bezpośrednio na tereny sąsiednie. Mogą stanowić źródło wody dla okolicznej zwierzyny, a także miejsce siedlisk niektórych gatunków zwierząt. Tereny na ludzi mają oddziaływanie zróżnicowane, ze względu na możliwość rekreacji. W przypadku terenów na których dopuszcza się rekreację oddziaływanie ich na ludzi będzie pozytywne, przy pozostałych terenach neutralne. Co prawda cmentarze posiadają swoje strefy ochronne, jednakże nie powodują one zagrożenia w przypadku właściwie prowadzonych pochówków. Obszary w grupie nie wpływają na mienie, jedynie w przypadku terenów wód przy wystąpieniu podtopień lub powodzi możliwe jest zniszczenie części mienia. Jednakże wskazane w Studium strefy od cieków wodnych mają zapobiegać powstaniu takich zagrożeń lub przynajmniej je zminimalizować.

Grupa **B** - tereny o niewielkiej możliwej uciążliwości dla środowiska. Oddziałują na elementy środowiska poprzez:

- dużą liczbę terenów czynnych biologicznie,
- możliwe przenikanie nawozów i środków ochrony roślin do gleby i wody,
- okresowy zwiększony poziom hałasu związany z pracami rolniczymi,
- możliwe uciążliwości związane z występowaniem hodowli i chowu zwierząt, w tym wydzielanie zapachu, powstanie gnojowicy, obornika,
- korzystne oddziaływanie na krajobraz terenów upraw,
- powstanie obiektów o odmiennych kształcie i funkcji, względem terenów sąsiednich i krajobrazu, w przypadku powstania obiektów produkcyjnych.

Tereny zawarte w tej grupie charakteryzują się możliwym niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, wprowadzają one przekształcenia do środowiska (w przypadku wprowadzenia zabudowy) i są one z reguły trudne do odwrócenia, ze względu na trudność przekształceń obiektów hodowlanych, zasięg ich oddziaływania jest głównie miejscowy i lokalny. Tereny zawarte w tej grupie charakteryzują się w przypadku niewłaściwie prowadzonej hodowli niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, jest to oddziaływanie stałe. Oddziaływanie terenów przede wszystkim rolniczych i hodowlanych, może polegać na okresowo zwiększonym natężeniu ruchu kołowego, np. odbiór surowca, konieczność dojazdu do pól.

Grupa **C** - tereny posiadają niewielki niekorzystny wpływ na środowisko. Oddziałują one na środowisko poprzez:

- zachowanie powierzchni biologicznie czynnych (różny procent powierzchni przeznaczony pod tereny biologicznie czynne w zależności od intensywności zabudowy przewidzianej dla danej funkcji),
- wskazanie maksymalnej intensywności lub powierzchni zabudowy,
- niewielkie niekorzystne oddziaływanie na tereny sąsiednie,
- przeciwdziałanie zbytnej urbanizacji terenów,
- zachowanie walorów krajobrazu,
- okresowe zwiększenie zagęszczenia ludności;
- wprowadzenie elementów przestrzennie obcych dla krajobrazu, jednakże zwarcie zabudowy ogranicza to oddziaływanie do minimum;
- okresową intensyfikację emisji zanieczyszczeń, szczególnie spalin do atmosfery w okresie grzewczym.

Tereny zawarte w tej grupie powodują występowanie niewielkich przekształceń w krajobrazie, oddziałują lokalnie i częściowo, możliwe jest odwrócenie przekształceń przez nie spowodowanych.

Tereny zawarte w grupie z reguły charakteryzują się możliwym okresowym niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko. Jest to oddziaływanie głównie długoterminowe, ze względu na utrudnioną możliwość usuwania zabudowy. Tereny mieszkaniowe generują zabudowę mieszkaniową o stosunkowo niskiej intensywności. Obciążenie środowiska na terenach zabudowy jednorodzinnej, związane z przebywaniem ludności, z uwagi na mniejszą liczbę ludności na jednostkę powierzchni, w stosunku do zabudowy wielorodzinnej, będzie niewielkie. Natomiast tereny zabudowy wielorodzinnej i usług stanowią obszary o większej liczbie ludności i generują większą ilość odpadów. Ustalenia Studium zapewniają właściwe zapewnienie w zakresie infrastruktury technicznej, jak i minimalną liczbę terenów biologicznie czynnych.

Grupa **D** - tereny posiadają niekorzystny wpływ na środowisko. Oddziałują one na środowisko poprzez:

- małą liczbę terenów biologicznie czynnych,
- oddziaływanie na tereny sąsiednie poprzez emisję gazów, hałas, uciążliwości transportowe,
- okresowe zwiększenie zagęszczenia ludności,

- liniową emisję zanieczyszczeń i hałasu w przypadku terenów transportowych (drogi, tereny kolejowe),
- zagrożenie związane z możliwością wystąpienia awarii,
- powstanie obiektów odbiegających formą i skalą od pozostałych, jako element obcy dla środowiska,
- możliwość wpływania na trasy przelotu ptaków,
- możliwość występowania punktowych elementów posiadających dominanty przestrzenne.

Tereny zawarte w tej grupie powodują występowanie przekształceń w krajobrazie, oddziałują lokalnie i trudne jest odwrócenie przekształceń przez nie spowodowanych (szczególnie w przypadku terenów przemysłowych).

Tereny zawarte w grupie z reguły charakteryzują się okresowym niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko. Jest to oddziaływanie głównie długoterminowe, z uwagi na trudność ich przekształceń. Są one źródłem zanieczyszczeń punktowych lub liniowych i oddziałują na tereny sąsiednie głównie negatywnie. Stąd też konieczne jest odsunięcie od nich innej zabudowy lub stworzenie pasa ochronnego. Oddziaływanie ich jest zdeterminowane przede wszystkim rodzajem prowadzonej działalności i utrudnieniami z tym związanymi.

W poniższej tabeli przedstawiony został rodzaj oddziaływania poszczególnych grup terenów na elementy środowiska, ludzi i obszar Natura 2000. Stanowi on podsumowanie rozdziału dotyczącego wpływu na poszczególne elementy środowiska oraz przytoczonych w tym rozdziale aspektów związanych z możliwym oddziaływaniem poszczególnych grup terenów.

Przyjęto oznaczenia:

K- korzystne oddziaływanie danej grupy na analizowany element środowiska,

Nk - niekorzystne oddziaływanie danej grupy na analizowany element środowiska,

0 – neutralne oddziaływanie danej grupy na analizowany element środowiska,

M (Nk lub K) – możliwe oddziaływanie pozytywne, lub negatywne danej grupy na analizowany element środowiska w zależności od sposobu prowadzenia działalności.

Tabela 4. Zestawienie oddziaływania grup terenów na poszczególne elementy środowiska

	przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
	Obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Rodzaje grup terenów													
Tereny grupy A	O/K	K	O/K	K	K	K	K	K	K	K	0	0	0
Tereny grupy B	Mk/ MNk	K	K	O/M Nk	O/M Nk	O/M Nk	0	MNk	K	0	0	0	0
Tereny grupy C	0	O/N k	K	Nk	Nk	O/N k	O/N k	Nk	Nk	0	0	0	0
Tereny grupy D	O/N k	NK	K/N k	O/N k	O/N k	O/N k	O/N k	NK	NK	0	0	0	K

opracowanie własne

Analizując powyższą tabelę należy zauważyć, iż żadna z grup nie będzie miała znaczącego wpływu na obszar Natura 2000, z uwagi na fakt, iż działalność przemysłowa zlokalizowana jest poza obszarem Natura 2000 jedynie tereny komunikacji kołowej i kolejowej mogą mieć niekorzystne oddziaływanie na ten obszar, jednakże jest to oddziaływanie liniowe.

Tereny grupy A posiadają korzystny lub neutralny wpływ na elementy środowiska. Związane jest to z faktem, iż tereny wód stanowią naturalny korytarz ekologiczny, podobnie jak tereny leśne, a tereny zadrzewień i zakrzewień śródpolnych wpływają korzystnie na krajobraz, spływ powierzchniowy i stanowią siedliska zwierząt i roślin.

Tereny grupy B mogą niekorzystnie oddziaływać na zwierzęta, rośliny wodę, powietrze i powierzchnię ziemi. Tereny te mogą zostać zabudowane, ale ich intensywność zabudowy jest w niektórych przypadkach mniejsza niż dla terenów z grupy C, przez co posiadają one większą powierzchnię biologicznie czynną. Jednocześnie poprzez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę rolną możliwe jest zanieczyszczenie środowiska nawozami i środkami ochrony roślin lub substancjami wchłanianymi do gleby z nawozów organicznych, w przypadku ich niewłaściwego składowania.

Obszary grupy C i D mogą wpływać niekorzystnie na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze powierzchnię ziemi i krajobraz. Szczególnie duże oddziaływanie tych terenów będzie na krajobraz, poprzez powstawanie terenów nieprzepuszczalnych, obciążenie komunikacyjne, produkcję odpadów i inne czynniki związane warunkami życia i pracy ludności. Możliwość oddziaływania będzie wprost wynikać z właściwej kontroli określonych organów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Dodatkowo tereny te powierzchniowo w największym stopniu mogą ograniczyć powierzchnię terenów biologicznie czynnych, a także okresowo w trakcie prowadzenia działalności są źródłem zanieczyszczeń, które muszą odpowiednio kanalizowane zgodnie z ustaleniami Studium.

Wszystkie grupy neutralnie lub korzystnie oddziałują na ludzi, z wyjątkiem grupy D, gdzie możliwe jest niekorzystne oddziaływanie. Ograniczenie oddziaływania nastąpiło m.in. poprzez ~~wyznaczenie strefy elektrowni wiatrowych~~ **wyznaczenie stworzenie strefy elektrowni wiatrowych obszaru na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi**, w której możliwe jest lokalizowanie farm wiatrowych **i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii**, wraz z jej strefą ochronną, występowanie obecnie na terenach przemysłowych działalności nie powodujących dużego oddziaływania na tereny sąsiednie.

Z uwagi na wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej planowane zainwestowanie nie powinno mieć wpływu na zasoby kulturowe.

XII.3 Oddziaływanie ustaleń Studium poza obszarem opracowania

Wprowadzone zainwestowanie na terenie objętym Studium nie powinno oddziaływać niekorzystnie na tereny sąsiednie poza obszarem opracowania. Zgodnie z ustaleniami Studium zainwestowanie nie może oddziaływać poza granice inwestycji. Z inwestycji wykraczających poza granice gminy planuje się budowę linii 110 kV w kierunku Pilicy oraz obwodnicy Wolbromia. W zakresie wyznaczenia linii elektroenergetycznej 110 kV postuluje się wydzielenie pasa terenu ochronnego, zgodnie z przepisami odrębnymi. Jednocześnie zwiększenie ruchu kołowego spowodowanego wzrostem liczby terenów mieszkaniowych, a przez to większym natężeniem ruchu zarówno na obszarze gminy, jak i poza nią, może być nieznacznym obciążeniem terenu sąsiednich gmin, a szczególnie głównych dróg (dróg wojewódzkich). Pozostałe elementy zagospodarowania nie powinny mieć wpływu na teren sąsiednich gmin. Jednak zauważyć należy, iż wskazane w Studium zostały płaszczyzny współpracy z sąsiednimi gminami, a jedną z najważniejszych jest współpraca w zakresie ochrony obszarów Natura 2000 i Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

XII.4 Analiza wprowadzonego zainwestowania pod kątem istniejących potrzeb gminy z uwzględnieniem rezerw terenów inwestycyjnych

Analizując potrzebę rozwoju terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy stwierdzić, iż na obszarze miejskim ustalenia Studium nie wprowadzają znacznych zmian w zagospodarowaniu. Główny ciężar rozwoju terenów zabudowanych, szczególnie w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położony został na tereny wiejskie. Związane było to przede wszystkim ze znaczną liczbą wniosków złożonych przez mieszkańców gminy (znaczną liczbą wniosków złożona została także przed opracowywaniem dokumentu tj. poza procedurą planistyczną). Oceniając możliwość rozwoju gminy nawiązać należy do jej uwarunkowań demograficznych. Przeprowadzone modelowanie wykazały spadek liczby ludności na terenie gminy. Jednakże jeden z wariantów modelowania wskaźnika przyrostu naturalnego i migracji (najbardziej optymistyczny) zakłada przyrost ludności na terenie wiejskim. Co prawda jest to przyrost niewielki, jednakże wariant ten jest jednym z rozważanych w procesie planowania przestrzennego. W związku z tym wskazanie głównych terenów rozwojowych pod mieszkalnictwo na obszarach wiejskich miało swoje uzasadnienie demograficzne. Część terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej istniejących obecnie została

poszerzona, co wynikało ze zgłaszanych przez mieszkańców gminy potrzeb w zakresie zagospodarowania istniejącej zabudowy. Analizując istniejące obecnie rezerwy terenowe, to należy stwierdzić, iż część obszarów wskazanych w obowiązującym planie miejscowym pod zabudowę, została już zagospodarowana, w związku z tym mnogość wniosków mieszkańców gminy wynikała także z potrzeby stworzenia dodatkowych rezerw pod zabudowę mieszkaniową, poza wskazanymi w obowiązujących dokumentach planistycznych.

W opracowywanym dokumencie powierzchnia terenów gminy przeznaczonych pod zabudowę zwiększy się o około **4,16%** powierzchni gminy. Na terenie całej gminy tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową stanowią mają około **13,5%** powierzchni terenu gminy z bliska **16,5%** całości terenu gminy przeznaczonego pod zabudowę. Obserwujemy największy przyrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną na terenie wiejskim, co pokazuje poniższa tabela. Udział procentowy terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na obszarach wiejskich wynosi blisko 82% całkowitej powierzchni przyrostu terenów zainwestowanych. Zaznaczyć należy, iż w zestawieniu zostały uwzględnione tereny zmieniające swoje przeznaczenie. Pokazuje to, iż jak zostało to już wcześniej stwierdzone główny nacisk opracowywanego dokumentu położony był na rozwój funkcji mieszkaniowej i pochodnych na terenach wiejskich. Zaznaczyć należy, iż większość wykazanych w poniższej tabeli terenów zaliczona została do grupy C, czyli terenów o niewielkim niekorzystnym wpływie na środowisko.

Tabela 5. Zestawienie udziały procentowego poszczególnych terenów w ogólnym przyroście terenów zainwestowanych

Lp	Rodzaje terenów	wartość %
1	tereny infrastruktury	0,04%
2	tereny drogowe	1,74%
3	zabudowa śródmiejska	0,08%
4	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w miastach	3,39%
5	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na obszarach wiejskich	81,09%
6	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i centrum miasta	0,45%
7	tereny przemysłowo-usługowe	3,08%
8	tereny usług rolnictwa	1,51%
9	tereny usług (w tym usług sportu, publicznych i transportu)	8,13%

opracowanie własne

W związku z powyższym planowany wzrost terenów zainwestowanych nie powinien znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze i obszary chronione, gdyż w większości położone są one poza obszarami chronionymi, a jednocześnie ustalenia Studium postulują wprowadzenie ograniczeń powodujących jak najmniejsze oddziaływanie na środowisko (wymagania w zakresie infrastruktury technicznej, powierzchni biologicznie czynnej itp.).

Jednocześnie wyjaśnienia wymaga fakt, iż w ramach przeznaczenia w Studium dopuszcza się szeroki wachlarz zagospodarowania, wskazując jednocześnie wyłącznie kierunek przeznaczenia terenu. To dopiero plan miejscowy będzie doprecyzowywał przeznaczenie poszczególnych terenów oraz dopuszczał na nim konkretny rodzaj zabudowy

XIII. STRESZCZENIE

Analiza i ocena stanu zasobów środowiska przedmiotowego obszaru opiera się na zbadaniu uwarunkowań wynikających m.in. z rzeźby terenu, budowy geologicznej, topoklimatu, z obecności wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, flory i fauny oraz gatunków chronionych, chronionych obszarów, jakości powietrza, klimatu akustycznego, obecności obiektów emitujących promieniowanie. Opracowanie przedstawia główne elementy środowiska z uwzględnieniem ewentualnych obszarów chronionych wynikających z przepisów odrębnych, które wykazują wpływ na przedmiotowy obszar oraz czynników oddziałujących negatywnie na środowisko przyrodnicze. Analiza przedmiotowego obszaru pod względem uwarunkowań z różnych dziedzin, umożliwiła określenie predyspozycji terenu do rozwoju oraz ograniczeń w zagospodarowaniu. Główne cele zmiany Studium polegały na zaktywizowaniu rozwoju terenów objętych zmianą, ze względu na odchodzenie od działalności rolniczej mieszkańców terenów wiejskich, a także ukształtowaniu prawidłowej struktury funkcjonalno-przestrzennej w oparciu o nowe uwarunkowania m.in. budowę obwodnicy Wolbromia, zgłaszanie przez mieszkańców licznych wniosków w zakresie dopuszczenia zabudowy na terenach nieużytkowanych. We wstępnym etapie opracowywania dokumentu określone zostały poszczególne predyspozycje terenów, zgodnie z ich uwarunkowaniami środowiskowymi. Stwierdzono, iż obszar nie zawiera szczególnych ograniczeń w zakresie możliwego zainwestowania. Na obszarze objętym zmianą Studium dominują grunty różnych klas. Grunty klasy III i wyższej wymagać będą wyłączenia z użytkowania rolniczego. Charakterystyczne jest dla obszaru gminy występowanie głównego ośrodka osadniczego w postaci miasta Wolbromia, z dostępem do szeroko

rozumianych usług oraz terenu wiejskiego, gdzie dostęp do usług jest utrudniony. Część wiejska gminy jest znacznie słabiej zaopatrzona w usługi handlu, zdrowia (obiekty takie występują sporadycznie), a także w infrastrukturę techniczną (praktycznie większość obszaru wiejskiego gminy nie posiada kanalizacji sanitarnej). Jednocześnie w związku z licznymi wnioskami osób zamieszkujących te tereny o dopuszczenie nowych terenów pod zabudowę, konieczne będzie podjęcie przez gminę działań w zakresie modernizacji i rozbudowy systemu infrastruktury technicznej.

Przez teren opracowania przepływają dwie główne rzeki Biała Przemsza i Szreniawa oraz kilka pomniejszych potoków oraz potoki mające charakter okresowy, występujące głównie w okresie dużych opadów atmosferycznych w dolinach denudacyjnych. Zaznaczyć należy, iż szczególną uwagę należy zwrócić na przywrócenie czystości rzeki Biała Przemsza, gdyż zgodnie z prowadzonymi badaniami jest ona silnie zanieczyszczona. Przyczynami takiego stanu może być niedostateczność infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka rolna i zły sposób nawożenia. Rzeka Szreniawa natomiast jest węzłem ekologicznym i posiada wody znacznie czystsze niż rzeka Biała Przemsza. Jednakże pozyskiwanie wody pitnej odbywa się na terenie z ujęć podziemnych, w związku z czym rzeki nie stanowią podstawy poboru wody pitnej dla gminy.

Na terenie gminy występują dwa tereny objęte ochroną przyrody. Jest to Obszar Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH 24009 (północno-zachodnia i południowa część gminy) oraz Park Krajobrazowy Orlich Gniazd wraz z otuliną, obejmujący znaczną część obszaru gminy. Obszary te wymagają ochrony występujących na nich siedlisk i ograniczeń w zagospodarowaniu.

Dodatkowo na terenie gminy występuje szereg obiektów objętych ochroną konserwatorską lub przewidzianych do takiej ochrony. W związku z tym wyznaczone zostały strefy konserwatorskie mające na celu ochronę cennych zabytków kulturowych, ale jednocześnie chroniące ekspozycję i krajobraz. Wyznaczenie stref ekspozycji i krajobrazu ma także uzasadnienie środowiskowe, gdyż wprowadzenie ich pozwoli na spontaniczne rozrastanie zabudowy i zachowanie cennych elementów krajobrazowych. Obszar gminy posiada także dużo cennych przyrodniczo ostańców wapiennych i jaskiń, które także wymagają właściwej ochrony.

Obszar gminy charakteryzuje także możliwość wystąpienia okresowych podtopień w wyniku dużych opadów atmosferycznych. W związku z czym wyznaczono strefę ochronną wzdłuż cieków wodnych o wysokim poziomie wód gruntowych, gdzie ograniczono możliwość zabudowy.

Uwzględniając całość uwarunkowań gminy po względem wszystkich elementów środowiskowych wskazano wpływ planowanego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska. Wskazano, iż nowa zabudowa planowana jest głównie do lokalizacji na terenie wiejskim gminy. W celu uniknięcia rozpraszania zabudowy starano się stworzyć zwarte i czytelne zespoły zabudowy, dopuszczając jednocześnie na terenach możliwość lokalizacji usług o podstawowym znaczeniu. Wpływ nowego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska nie powinien zaburzać środowiska. Co prawda nastąpi zapewne zwiększenie emisji punktowej do powietrza, wzrost liczby odpadów zarówno komunalnych, jak i sanitarnych (ciekłych), a także zmniejszy się powierzchnia biologicznie czynna obszaru. Jednakże wprowadzona zabudowa stanowić będzie niewielką część całych sołectw. Zwrócono także uwagę na konieczność zbadania poziomu hałasu wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych i jego wpływu na tereny sąsiednie.

Stwierdzono jednocześnie, iż największy wpływ na tereny sąsiednie i środowisko posiadać będą tereny przemysłowo/usługowe. Jednakże ustalenia Studium nakazują ograniczyć uciążliwość dla środowiska tych terenów do granic zakładu/nieruchomości.

Zanalizowano działania kompensacyjne zaproponowane w Studium, po uwzględnieniu możliwego niekorzystnego oddziaływania proponowanego zagospodarowania na środowisko i tereny sąsiednie. Stwierdzono, iż głównym zagrożeniem są tereny przemysłowo/usługowe. W związku z powyższym, uwzględniając zasadę zrównoważonego rozwoju, przedstawiono działania kompensacyjne zaproponowane w opracowywanym dokumencie planistycznym.

Głównymi zagrożeniami dla jakości środowiska na terenie Studium jest niekontrolowany rozwój terenów zabudowanych, pogarszający się stan układów komunikacyjnych, brak systemu powiązań komunikacyjnych pozwalających na rozwój obszaru, a także obciążenie dla terenów mieszkaniowych związane z sąsiedztwem terenów dróg wojewódzkich, a także lokalizacji przemysłu. Zagrożenia te dotyczą klimatu akustycznego, powietrza atmosferycznego oraz środowiska gruntowo-wodnego. Wskazano więc na konieczność zachowania ustaleń Studium w zakresie: wskaźników zabudowy i powierzchni terenu biologicznie czynnego, stosowanie głównie ogrzewania niskoemisyjnego, ochronę akustyczną terenów mieszkaniowych przed hałasem komunikacyjnym, rozwój infrastruktury technicznej, ochronę terenów cennych przyrodniczo, kulturowo i krajobrazowo, stworzenie zwartych zespołów zabudowy, bez jej rozpraszania, utrzymanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

Konkludując zanieczyszczenie środowiska może nastąpić jedynie w przypadku niewłaściwie prowadzonej przez inwestora działalności lub stosowania rozwiązań nie zapewniających zabezpieczenia środowiska.

Następnie przytoczono obowiązujące prawodawstwo krajowe i międzynarodowe oraz dokumenty strategiczne istotne z punktu widzenia opracowywanej zmiany Studium. Z zakresu prawa międzynarodowego istotnym jest szczególnie stosowanie się do ustaleń dotyczących ochrony powietrza. W zakresie rozwiązań krajowych ustalenia Studium nawiązują do zasady zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, będących nadrzędnymi w planowaniu przestrzennym. Stwierdzono, iż nie występują dokumenty wyższego rzędu, z którymi sprzeczne byłyby ustalenia Studium.

Obszar opracowania nie będzie oddziaływał transgranicznie.

Następnie stwierdzono, iż w wskutek braku realizacji postanowień dokumentu możliwe jest spontaniczne rozrastanie się zabudowy w sposób chaotyczny, brak zaopatrzenia nowych terenów w infrastrukturę techniczną i drogową, możliwość wystąpienia konfliktów przestrzennych. W wyniku braku realizacji planowanego dokumentu, a następnie opracowania planu miejscowego, większość z terenów może pozostać nieużytkami.

Zanalizowano także problemy wynikające z wprowadzenia ustaleń Studium. Nie wpłyną one znacząco na każdy z elementów środowiska. Zaliczono do nich:

- zwiększony poziom emisji zanieczyszczeń powietrza (z terenów komunikacyjnych i systemów grzewczych),
- ograniczenie bioróżnorodności terenu,
- właściwe ukształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej wskutek występowania znacznej części obszaru na terenach chronionych, przy terenach dróg wojewódzkich, a także obszarów cennych krajobrazowo i kulturowo,
- zapewnienie właściwej ochrony terenów cennych przyrodniczo, kulturowo i krajobrazowo, także poza granicami zmiany Studium,
- ochrona terenów melioracji wodnych,
- pomniejszanie terenów biologicznie czynnych,
- wzrost poziomu hałasu, wynikający z natężenia ruchu i nowej zabudowy,
- wzrost produkcji odpadów oraz potencjalne możliwości zanieczyszczenia wody i gleby wynikające z lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usług i terenów aktywności gospodarczej (przemysłowo/ usługowych i innych),
- przekształcenie krajobrazu i wprowadzenie do niego elementów obcych dla środowiska,

- mały stopień odprowadzania odpadów ciekłych przez zbiorcze systemy kanalizacyjne na terenie wiejskim,
- zagospodarowanie terenów dawnych wysypisk,
- możliwość wystąpienia konfliktów przestrzennych z innymi terenami.

Przedstawiono także sposoby niwelowania wskazanych zagrożeń, zgodnie z ustaleniami Studium.

Zaproponowano rozwiązania mające na celu analizę i przestrzeganie realizacji Studium. Ustalenia te powinny stanowić bezwzględną podstawę do opracowania planów/planu miejscowych. Dopiero plan miejscowy jest w stanie przenieść ustalenia tego dokumentu na konkretne wiążące ustalenia dla terenów. Dodatkowo należy analizować okresowe badania instytucji m.in. WIOŚ i reagować właściwie w przypadku przekroczenia zanieczyszczenia przez jakiegokolwiek z inwestycji. Okresowa ocena następować będzie także w opracowywanym Programie Ochrony Środowiska.

Następnie tereny zostały podzielone na grupy uwzględniając przy tym uwarunkowania charakteryzujące podobny stopień oddziaływania na środowisko. Dodatkowo określony został zasięg możliwego oddziaływania wraz z jego trwałością i odwracalnością, ustalenia takie dotyczą także oddziaływania na tereny sąsiednie w stosunku do obszaru opracowania. Wyznaczono 4 główne grupy, z czego niekorzystne oddziaływanie może być obserwowane w przypadku terenów przemysłowych, komunikacyjnych i obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowych.

Stwierdzono, iż planowane zainwestowanie nie powinno oddziaływać niekorzystnie na tereny sąsiednie, w przypadku przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektroenergetycznym (w przypadku budowy nowej sieci 110 kV w kierunku Pilicy), mimo to może nastąpić niewielkie zwiększenie obciążenia dróg, szczególnie dróg wojewódzkich i powiatowych. Przeprowadzono także analizę przyrostu terenów zainwestowanych. Stwierdzono, iż ich powierzchnia wyniesie około 4,16% powierzchni gminy. Przy tym są to głównie tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną na obszarach wiejskich. W wyniku analizy możliwego zagospodarowania terenów oraz ich sąsiedztwa, stwierdzono, iż wzrost terenów zainwestowanych nie będzie wpływał negatywnie na środowisko, także poprzez ograniczenie zabudowy na terenie Parku Krajobrazowego i obszaru Natura 2000.

XIV. ŹRÓDŁA:

1. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wolbrom, uchwała Rady Miejskiej w Wolbromiu z dnia 13 kwietnia 2005 r.;
2. Strategia Rozwoju Gminy Wolbrom na lata 2007-2015 - uchwała Rady Miejskiej w Wolbromiu nr XV/123/08 z dnia 25.01.2008 r.;
3. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Olkuskiego na Lata 2012-2015 Z Perspektywą Na Lata 2016-2019", Albeko Olkusz 2012 r.;
4. Prognoza Oddziaływania Na Środowisko „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Olkuskiego na Lata 2012-2015 Z Perspektywą Na Lata 2016-2019", Albeko Olkusz 2012 r.;
5. Program ochrony środowiska dla województwa małopolskiego na lata 2007-2014;
6. Projekt Programu Strategicznej Ochrony Środowiska dla Województwa Małopolskiego ~~Program Opieki Nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Wolbrom na lata 2010-2014, Lipiec 2010 r.~~;
7. Program Opieki Nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Wolbrom na lata 2015-2018 - uchwała Rady Miejskiej w Wolbromiu nr VII/49/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r.
8. Decyzje Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków: z dnia 12 lipca 2013 r. (nr rej.B-345/M), z dnia 10 maja 2012 r. (l.dz. DOZ-OAiK-6700/643/10-a);
9. Kapliczki Ziemi Olkuskiej - materiał promocyjny powiatu olkuskiego, Olkusz 2009 r.;
10. karta informacyjna obszaru Natura 2000 - Ostoja Środkowojurajska;
11. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, Kraków 2012 r.
12. Raport o stanie środowiska w Małopolskim w roku 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie;
13. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Samorząd Województwa Małopolskiego, Kraków 2010 r.,
14. Mapa hydrograficzna Polski Skala 1:50 000 w formie analogowej i numerycznej, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005 r.,
15. Mapa sozologiczna Polski Skala 1:50 000 w formie analogowej i numerycznej, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005 r.,
16. Geografia Fizyczna Polski Jerzy Kondracki, wydanie VI, Warszawa 1988 r.,
17. Uproszczony Plan Urządzenia Lasu;
18. Uchwała Nr XIX/152/04 Rady Miejskiej w Wolbromiu z dnia 9 czerwca 2004 r.,
19. Karta informacyjna obszaru Natura 2000 „Ostoja Środkowojurajska” PLH 24009,
20. Geografia Regionalna Polski, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002 r.;
21. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,;
22. Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem działań;
23. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
24. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
25. Dane GUS;
26. Projekt zmiany Studium Miasta i Gminy Wolbrom,
27. Dane uzyskane z WZWiK Wolbrom,
28. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wolbrom, załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Wolbromiu nr XXII/239/02 z dnia 22 sierpnia 2002 r.,
29. Dane uzyskane z UM Wolbrom.

Strony internetowe:

<http://www.wios.gov.pl/>
<http://www.wios.krakow.pl/>
<http://www.mos.gov.pl/>
<http://www.kzgw.gov.pl/>
<http://miip.geomalopolska.pl/imap/>,
<http://zsip.sp.olkusz.pl/>

Wykaz tabel

Numer tabeli	Tytuł tabeli	Numer strony
Tabela 1.	Regiony fizycznogeograficzne wg J. Kondrackiego występujące na terenie Gminy Wolbrom.	str. 5
Tabela 2.	Wyznaczone siedliska w ramach obszaru Natura 2000 PLH 240009.	str. 9-10
Tabela 3.	Klasyfikacja strefy małopolskiej pod względem zanieczyszczenia powietrza z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia – dane WIOŚ	str. 14-15
Tabela 4.	Zestawienie oddziaływania grup terenów na poszczególne elementy środowiska	str. 66
Tabela 5.	Zestawienie udziały procentowego poszczególnych terenów w ogólnym przyroście terenów zainwestowanych	str. 69-70